

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І.Чорний
(підпис) (ініціали, прізвище)

19 вересня 2019 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузі знань 07 Управління та адміністрування
за денною формою навчання**

м. Хмельницький
2019

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	2
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
	1.2.	Лекції	– 4
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	– 5
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 42
	1.5.	Підсумковий контроль	– 53
2.	Схема нарахування балів	–	56
3.	Рекомендовані джерела	–	58
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	65

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС	Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1.	Сутність, предмет і метод бухгалтерського обліку	22	6	4			12	-	-	-	-	-	-
2.	Документація та інвентаризація. Техніка і форми бухгалтерського обліку.	16	4	4			8	-	-	-	-	-	-
3.	Система рахунків та їх класифікація	8	2	2			4	-	-	-	-	-	-
4.	Облік необоротних активів	14	4	4			6	-	-	-	-	-	-
5.	Облік запасів	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
6.	Облік грошових коштів, розрахунків та інших активів	20	4	4			12	-	-	-	-	-	-
7.	Облік оплати праці та розрахунків з персоналом	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
8.	Облік витрат виробництва	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
9.	Облік власного капіталу	6	2	2			2	-	-	-	-	-	-
10.	Облік зобов'язань	8	2	2			4	-	-	-	-	-	-
11.	Облік готової продукції, її реалізації, доходів та фінансових результатів	14	4	4			6	-	-	-	-	-	-
12.	Фінансова звітність	12	2	4			6	-	-	-	-	-	-
	Усього годин:	150	36	36			78	-	-	-	-	-	-

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	<i>Сутність господарського обліку, його види</i>	2
1.1	Види господарського обліку, їх суть і зміст.	
1.2	Вимірники, що застосовуються в обліку, і їх характеристика.	
1.3	Організація облікової політики підприємства	
2	<i>Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку</i>	2
2.1	Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку	
2.2	Класифікація активів підприємства.	
2.3	Класифікація капіталу, зобов'язань підприємства.	
3	<i>Бухгалтерський баланс</i>	2
3.1	Бухгалтерський баланс, його зміст, побудова	
3.2	Групування статей балансу та їх оцінка.	
3.3	Зміна балансу під впливом господарських операцій. Типи господарських операцій.	
4	<i>Документація та інвентаризація</i>	2
4.1	Документація, порядок її складання, прийняття, перевірки та обробки	
4.2	Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку	
5	<i>Техніка і форми бухгалтерського обліку</i>	2
5.1	Методика і техніка бухгалтерського обліку	
5.2	Облікові регістри та їх класифікація	
5.3	Форми бухгалтерського обліку, їх сутність	
6	<i>Система рахунків та їх класифікація.</i>	2
6.1	Побудова рахунків: дебет, кредит, обороти, залишок (сальдо), активні, пасивні рахунки, їхня структура.	
6.2	Порядок відображення господарських операцій на рахунках, та визначення оборотів і сальдо.	
6.3	Подвійний запис, його обґрунтування і контрольне значення.	
7	<i>Облік основних засобів</i>	2
7.1	Основні засоби, їх класифікація та оцінка.	
7.2	Документальне оформлення надходження та переміщення основних засобів.	
7.3	Синтетичний і аналітичний облік основних засобів.	
8	<i>Облік нематеріальних активів</i>	2
8.1	Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка	
8.2	Облік нематеріальних активів	
9	<i>Облік запасів</i>	2
9.1	Поняття, класифікація запасів та їх оцінка.	
9.2	Облік надходження запасів.	
9.3	Визначення фактичної собівартості запасів, та списання запасів з балансу.	
10	<i>Облік грошових коштів</i>	2
10.1	Облік касових операцій.	
10.2	Рахунки в банку, порядок їх відкриття.	
10.3	Облік наявності і руху коштів на поточному рахунку в банку.	
11	<i>Облік дебіторської заборгованості</i>	2
11.1	Суть дебіторської заборгованості та завдання її обліку.	
11.2	Облік розрахунків з покупцями і замовниками.	
11.3	Облік розрахунків з підзвітними особами.	

12	<i>Облік оплати праці та розрахунків з персоналом.</i>	2
12.1	Значення та завдання обліку праці й розрахунків з її оплати.	
12.2	Види утримань із заробітної плати та їх облік.	
12.3	Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток.	
12.4	Облік допомоги з тимчасової втрати працездатності.	
12.5	Аналітичний і синтетичний облік розрахунків з оплати праці.	
13	<i>Облік витрат виробництва</i>	2
13.1	Методи обліку виробничих витрат.	
13.2	Відображення виробничих витрат на рахунках бухгалтерського обліку.	
14	<i>Облік власного капіталу</i>	2
14.1	Поняття й призначення статутного капіталу	
14.2	Облік пайового, додаткового, резервного	
15	<i>Облік зобов'язань</i>	2
15.1	Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками.	
15.2	Облік розрахунків з бюджетом і позабюджетних платежів.	
15.3	Облік кредитів банку.	
16	<i>Облік готової продукції, її реалізації</i>	2
16.1	Поняття готової продукції, її облік.	
16.2	Облік доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг.	
17	<i>Облік фінансових результатів</i>	2
17.1	Особливості функціонування підприємств і побудова обліку фінансових результатів. Облік розрахунків з податку на прибуток.	
17.2	Облік використання нерозподіленого прибутку (чи покриття збитків)	
18	<i>Фінансова звітність.</i>	2
18.1	Суть звітності, її види і призначення.	
18.2	Склад і форми бухгалтерської звітності.	
18.3	Порядок складання, затвердження і подання бухгалтерської звітності за призначенням.	
*	Усього	36

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Групування засобів підприємства

Питання для усного опитування та дискусії

1. У чому полягає суть господарського обліку?
2. Наведіть порівняльну характеристику видів господарського обліку.
3. Які суб'єкти господарської діяльності повинні вести бухгалтерський облік?
4. Хто є користувачами облікової інформації?
5. Назвіть та охарактеризуйте основні принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні?
6. Які суб'єкти господарювання застосовують положення МСФЗ?
7. З якою метою й які органи здійснюють регулювання бухгалтерського обліку?
8. Що є предметом бухгалтерського обліку?
9. Наведіть приклади господарських засобів та джерел їх утворення на підприємстві.
10. Що розуміють під активами підприємства? Навести приклади та обґрунтувати їх.
11. У чому полягає різниця між оборотними та необоротними активами підприємства?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: господарський облік, оперативний облік, статистичний облік, бухгалтерський облік, об'єкти обліку, предмет бухгалтерського обліку, метод бухгалтерського обліку, класифікація господарських засобів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливостях розвитку системи бухгалтерського обліку в світі та в Україні.
- загальних принципах бухгалтерського обліку.
- застосування методики бухгалтерського обліку.
- особливостях проведення класифікації господарських засобів за складом і розміщенням.
- особливостях проведення класифікації господарських засобів за джерелами утворення та призначенням.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір:

Варіант 1.

1. Облікова політика це -

- 1) правила здійснення розрахункових операцій між суб'єктами господарської діяльності;
- 2) документ, що містить відомості про господарську операцію;
- 3) застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки активів підприємства;
- 4) сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

...

10. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку несе

- 1) головний бухгалтер підприємства;
- 2) керівник підприємства;
- 3) ревізійна комісія;
- 4) інвентаризаційна комісія.

Варіант 2.

1. Бухгалтерський облік та фінансова звітність ґрунтуються на таких принципах:

- 1) документація, інвентаризація, рахунки та подвійний запис, калькуляція;
- 2) індукція, дедукція, аналіз, синтез;
- 3) обачність, повне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування та відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою, історична (фактична) собівартість, єдиний грошовий вимірник, періодичність;
- 4) обачність, автономність, періодичність, єдиний грошовий вимірник, дедукція, індукція, синтез, аналіз, інвентаризація, калькуляція.

...

10. Державне регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється....

- 1) Міністерством економіки та питань Європейської інтеграції України;
- 2) Міністерством юстиції України;
- 3) Міністерством фінансів України;
- 4) Державною податковою адміністрацією України.

Завдання 2

1. Пов'язати наведені нижче терміни з їх визначеннями. Для цього проставити ліворуч від номеру терміну відповідну літеру.

Термін	Визначення
(1) Адміністрація	А. Податкові служби, банки і аудиторська служба
(2) Власники	Б. Фізичні та юридичні особи, які потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень
(3) Внутрішні користувачі	В. Засновники і учасники підприємства, менеджери, управлінці всіх рівнів
(4) Дебітори	Г. Група людей, що вклали у справу свій капітал і ризикують найбільше, ніж будь-хто, і зацікавлені в одержанні максимального прибутку
(5) Зовнішні користувачі	Д. Юридичні та фізичні особи, перед якими у підприємства є заборгованість за надані послуги, відвантажену продукцію тощо
(6) Користувачі звітності	Е. Група людей на підприємстві, яка несе повну відповідальність за управління його діяльністю і досягнення цілей, що стоять перед ним
(7) Кредитори	Є. Юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів

2. Виконати групування господарських засобів і джерел їх утворення на підприємстві за даними наведеними у таблиці.

Вихідні дані:

Господарські засоби підприємства та джерела їх утворення станом на 1 жовтня поточного року

№ з/п	Найменування господарських засобів і джерел їх утворення	Сума, тис. грн.
1.	Будівлі і споруди	361770
2.	Паливо для виробничих потреб	650
3.	Павільйони і палатки	9000
4.	Вантажні автомашины	14000
5.	Електродвигуни	2820
6.	Холодильне обладнання	51080
7.	Касові апарати	3240
8.	Статутний фонд.	633390
9.	Терези торгівельні	740
10.	Заборгованість постачальникам	24140
11.	Товари	15150
12.	Пайовий капітал	10980
13.	Резервний капітал	7690
14.	Заборгованість робітникам підприємств по оплаті праці	29060
15.	Господарчий і торгівельний інвентар	9870
16.	Інший додатковий капітал	2510
17.	Тара	12060
18.	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	17550
19.	Короткострокова позика банку	6000
20.	Матеріали для виробничих потреб	131050
21.	Готівка в касі	550
22.	Заборгованість профспілки по відрахуванням на соцстрах	1620
23.	Гроші на розрахунковому рахунку	17580
24.	Заборгованість підзвітних осіб	560
25.	Заборгованість покупців	3150
26.	Цільове фінансування	16720

27.	Продукти у виробництві	34850
28.	Виробниче обладнання	90140
29.	Заборгованість різним підприємствам	2450
30.	Заборгованість фінансовим органам	1500
31.	Нерозподілений прибуток	4650

Групування об'єктів бухгалтерського обліку виконати у таблиці.

Об'єкти бухгалтерського обліку		Сума, тис. грн.
Господарські засоби		
1. Необоротні активи		
1.1.		
1.2.		
Всього		
2. Оборотні активи.		
2.1.		
2.2.		
Всього		
Разом		
Джерела утворення господарських засобів		
3. Джерела власних засобів		
3.1		
3.2.		
Всього		
4. Джерела позикових засобів		
4.1.		
4.2.		
Всього		
Разом		

Підрахувати загальну суму господарських засобів та джерел утворення господарських засобів. Зробити висновок про те чи завжди сума господарчих засобів повинна дорівнювати сумі джерел їх утворення.

Семінарське заняття 2

Тема: Складання бухгалтерського балансу

Питання для усного опитування та дискусії

1. Що означає в сучасному бухгалтерському обліку термін "баланс"?
2. З якою метою складається баланс на підприємстві?
3. Як часто складається баланс? Яке вираження має валюта балансу?
4. Що відображають актив та пасив балансу?
5. Який вигляд має основне балансове рівняння?
6. На які типи поділяються господарські операції?
7. Чи можна скласти баланс після кожної господарської операції?
8. Які зміни можуть відбуватися в балансі при здійсненні підприємством господарських операцій?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: баланс, актив, пасив, стаття, типи змін в балансі, валюта балансу.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливо увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості складання балансу;

- особливості відображення типів змін в балансі;
- методиці визначення підсумків розділів балансу та валюти балансу.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір:

Варіант 1.

1. Подія, яка викликає зміни в структурі активів та пасиві, називається:

- а) зміною облікової політики;
- б) заповненням первинного документу;
- в) господарською операцією;
- г) немає вірної відповіді.

...

10. Як називаються частини балансу:

- а) ліва - дебет, права - кредит;
- б) ліва - пасив, права - актив;
- в) ліва - актив, права - пасив;
- г) ліва - прихід, права - витрати.

Варіант 2.

1. Ресурси, використання яких приведе до отримання економічних вигід у майбутньому, називають:

- а) довгостроковими зобов'язаннями;
- б) активами;
- в) власним капіталом;
- г) короткостроковими зобов'язаннями.

...

10. Актив та пасив балансу складається з розділів:

- а) актив – трьох, пасив – трьох;
- б) актив – п'яти, пасив – трьох;
- в) актив – трьох, пасив – п'яти;
- г) актив – трьох, пасив – чотирьох.

Завдання 2.

1. На підставі даних бухгалтерського обліку підприємства скласти баланс за формою № 1, відповідно додатку 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Господарські ресурси підприємства та джерела їх утворення
на кінець звітного періоду

№ з/п	Показники	Сума, грн.
1	Готова продукція на складі	90 000
2	Заборгованість банку за короткостроковими кредитами	60 000
3	Грошові кошти в касі в національній валюті	5 500
4	Грошові кошти в банку на поточному рахунку в національній валюті	1 600 000
5	Матеріали на складі та в цехових коморах	590 000
6	Статутний капітал	6 700 000
7	Заборгованість постачальникам за одержані матеріали	180 000
8	Будинки цехів основного та допоміжного виробництв	2 800 000
9	Автомобілі вантажні, легкові та інші транспортні засоби	120 000
10	Будинки заводу управління, заводської лабораторії, складів та інших підрозділів загальногосподарського призначення	2 190 000
11	Споруди, призначені для очищення навколишнього середовища від шкідливих відходів виробництва	600 000
12	Металорізальні верстати, ковальсько-пресові автомати та інші машини й обладнання	300 000

13	Паливо на складі	35 000
14	Незавершене виробництво (необроблені до кінця виробу, що знаходяться в цехах)	33 000
15	Прибуток підприємства нерозподілений	840 000
16	Заборгованість з податку на прибуток	40 000
17	Резервний капітал	360 000
18	Фінансування із бюджету на науково-дослідні роботи	108 000
19	Вимірювальні, регулювальні пристрої та лабораторне обладнання	60 000
20	Заборгованість підприємства бюджету за прибутковим податком, утриманим із заробітної плати робітників і службовців	42 000
21	Заборгованість підприємства різним кредиторам	31 000
22	Інструменти, виробничий і господарський інвентар строком більше одного року	170 000
23	Інструменти, виробничий і господарський інвентар строком служби менше одного року на складах	30 000
24	Заборгованість покупців за відвантаженою (відпущеною) готовою продукцію	48 000
25	Заборгованість підзвітних осіб за виданими авансами та інших дебіторів	3 500
26	Заборгованість робітникам і службовцям з оплати праці	214 000
27	Заборгованість банку за довгостроковими кредитами	450 000
28	Знос (амортизація) основних засобів	690 000
29	Електронні обчислювальні машини	20 000
30	Придбані патенти, ліцензії	70 000
31	Заборгованість за відрахуваннями на соціальне страхування	20 000
32	Акції і облігації інших підприємств	240 000
33	Лінії електропередач, телефонна і газова	230 000
34	Вкладання в статутний капітал інших підприємств	500 000

Методичні вказівки: при складанні балансу треба взяти до уваги, що інструменти, виробничий і господарський інвентар строком служби менше одного року відносяться до малоцінних швидкозношуваних предметів; залишки основних засобів та залишки дебіторської заборгованості за продукцію показати за їх первісною вартістю.

2. На підставі даних віднести статті до активу чи пасиву балансу; визначити величину довгострокової позики банку та власного капіталу підприємства.

Дані для виконання:

№ з/п	Назва статті	Сума, тис. грн.
1	Розрахунки з оплати праці	3000
2	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	600
3	Виробничі запаси	8000
4	Основні засоби	35800
5	Зареєстрований капітал	25000
6	Короткострокові кредити банків	400
7	Готівка	150
8	Рахунки в банках	15200
9	Нерозподілений прибуток	38000
10	Незавершене виробництво	2000
11	Готова продукція	9000
12	Довгострокові кредити банків	?

Семінарське заняття 3

Тема Складання бухгалтерських документів, їх перевірка та опрацювання

Питання для усного опитування та дискусії

1. Що таке документообіг? З якою метою та у якій формі здійснюється його організація?
2. Які вимоги встановлені до складання та зберігання первинних документів, облікових регістрів і звітності?
3. В яких випадках проведення інвентаризації є обов'язковим?
4. Визначте відмінності понять "оцінка" та "калькуляція"?
5. Як пов'язані між собою облікові регістри і форма бухгалтерського обліку?
6. Назвіть переваги автоматизовану форми обліку.
7. Наведіть способи внесення коректив до облікових записів.
8. Що таке сторнований запис? Яка техніка його складання?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є документація, інвентаризація, реквізити документа, документооборот, архів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- порядок складання бухгалтерських документів;
- методику проведення інвентаризації на підприємстві;
- порядок виправлення помилок в бухгалтерських документах;
- методику опрацювання бухгалтерських документів;
- особливості документообороту за умов використання АРМ.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір:

Варіант 1.

1. Бухгалтерський документ — це:

- 1) письмові свідоцтва, що фіксують та підтверджують господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації на їх проведення;
- 2) спосіб суцільного та безперервного відображення господарських операцій;
- 3) письмове посвідчення господарської операції, складене на основі декількох первинних документів;
- 4) усі відповіді правильні.

...

10. Як класифікуються документи за призначенням?

1. На розпорядчі, виправдовуючі, бухгалтерського оформлення, комбіновані.
2. На розпорядчі, виконавчі, комбіновані.
3. На разові, накопичувальні.
4. На внутрішні, зовнішні.

Варіант 2.

1. Вкажіть обов'язкові реквізити первинних документів:

- 1) назва документа, код, дата і місце складання;
- 2) зміст господарської операції, одиниця виміру, посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
- 3) особисті підписи осіб, які здійснили господарську операцію;
- 4) усі відповіді правильні.

...

10. Яку роль відіграють в управлінні документи та документація?

- 1 Використовуються для обліку, ревізії, контролю, аналізу господарської діяльності, аудиту, розробки проектів Управлінських рішень.
- 2 Є юридичним (правовим) свідченням господарських операцій, що здійснюються.
- 3 Забезпечують плановість у роботі підприємства, контроль за наявністю та рухом господарських засобів, дають уявлення про фактичний стан господарських засобів та їх зміни.
4. Усі відповіді правильні.

Завдання 2.

1. Складання та опрацювання касових документів

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Завдання слід виконувати в такій послідовності.

1. Скласти первинні касові документи КП "Промінь":

- 1) прибутковий касовий ордер № 288 від 15.10 на надходження до каси підприємства торговельного виторгу від зав. магазину № 1 Ткаченко Ольги Іванівни в сумі 580 грн. 00 к.;
- 2) видатковий касовий ордер № 157 від 15.10 на видачу грошей у підзвіт Петрук Тамарі Василівні в сумі 69 грн. 00 к.

2. Скласти звіт касира КП "Промінь" за 15.10 на основі таких даних (у грн.).

Залишок на початок дня - 98,00 грн.

Господарські операції підприємства з руху грошових коштів у касі за 15.10:

- 1) операція 1.1;
- 2) операція 1.2;
- 3) за прибутковим касовим ордером № 289 отримано гроші від продавця магазину № 3 Іванченко О.Д. на відшкодування матеріального збитку в сумі 32,56 грн.;
- 4) за прибутковим касовим ордером № 290 отримано гроші з банку для виплати заробітної плати в сумі 1395,00 грн.;
- 5) за видатковим касовим ордером № 158 виплачено заробітну плату робітникам у сумі 1328,10 грн.;
- 6) одержано торговельний виторг від зав. магазину № 2 Кравченко П.Н. за ПКО № 291 у сумі 872,00 грн.;
- 7) одержано торговельний виторг від зав. магазину № 3 Сидорчук С.Л. за ПКО № 292 у сумі 1292,00 грн.;
- 8) за ВКО 159 видано гроші підзвіт Козловій Н.Г. на придбання матеріалів для господарських потреб у сумі 63,80 грн.;
- 9) за ВКО 160 гроші здано до банку на поточний рахунок у сумі 2700,00 грн. за квитанцією № 17.

3. Опрацювати звіт касира за 15.10.

2. Документальне оформлення інвентаризації каси

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Згідно з наказом № 128 комісія в складі заступника керівника КП "Промінь" Назарець Д.М., головного бухгалтера Колесник Г.Д. і касира Яковенко Я.Г. 15 жовтня провела інвентаризацію грошових коштів у касі КП "Промінь". На момент інвентаризації виявлено готівку в сумі 107,50 грн.

Семінарське заняття 4

Тема. Відкриття облікових реєстрів проведення в них записів

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття категорії «облікові реєстри».
2. Методика і техніка бухгалтерського обліку
3. Класифікація облікових реєстрів.

4. Форми бухгалтерського обліку, їх сутність

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: облікові реєстри, журнали, відомості, меморіальні ордери, Головна книга, форма бухгалтерського обліку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- методiku організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- процес вибору форми бухгалтерського обліку.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір:

Варіант 1.

1. Облікові реєстри поділяються на синтетичні та аналітичні за:

- а) ступенем узагальнення інформації;
- б) характером записів;
- в) зовнішнім виглядом;
- г) побудовою.

...

10. Бухгалтерський запис сум та кореспонденцій рахунків червоним кольором означає:

- а) виявлену помилку;
- б) від'ємне число;
- в) початок нового звітного періоду;
- г) завершення поточного звітного періоду.

Варіант 2.

1. Система накопичувальних і групувальних облікових реєстрів використовується за:

- а) журнальної форми обліку;
- б) журнально-ордерної форми обліку;
- в) меморіально-ордерної форми обліку;
- г) форми Журнал-головна.

...

10. Обов'язковою умовою для відображення в обліку господарських операцій є:

- а) інвентаризація;
- б) бухгалтерський рахунок;
- в) документування;
- г) оцінка.

Завдання 2.

1. Відобразити господарські операції з обліку розрахунків із покупцями та записати їх до реєстрів аналітичного обліку

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Завдання слід виконувати в такій послідовності.

1. У ТОВ "Мрія" відкрити аналітичні рахунки з покупцями в обліковому реєстрі. Дебіторська заборгованість на 01.04:

- магазину № 8 ТОВ "Тетерів" - 350,00 грн.;
- Левківського СТ - 100,00 грн.

2. Відобразити господарські операції ТОВ "Мрія" на рахунках бухгалтерського обліку (у грн.):

1) від магазину № 8 ТОВ "Тетерів" за платіжним дорученням № 81 від 01.04 надійшов платіж за готову продукцію на поточний рахунок у сумі 350,00;

2) за платіжним дорученням № 49 від 05.04 на поточний рахунок отримано платіж від дитячого садка "Сонечко" за готову продукцію -180,00;

3) за накладною № 121 від 06.04 відпущено готову продукцію магазину № 8 ТОВ "Тетерів" на суму 1300,00;

4) за платіжним дорученням № 88 від 07.04 отримано платіж за накладною № 121 від ТОВ "Тетерів" - 500,00;

5) отримано короткостроковий вексель № 10001031 від ТОВ "Тетерів" як розрахунок за отриману готову продукцію за накладною № 121 - ?;

6) за накладною № 122 від 15.04 відпущено готову продукцію дитячому садку "Сонечко" на суму 180,00;

7) за накладною № 123 від 27.04 відпущено готову продукцію Левківському СТ на суму 400,00.

3. Зробити записи до реєстра аналітичного обліку, підрахувати в ньому обороти, визначити сальдо на 01.05.

4. Скласти оборотну відомість за аналітичними рахунками покупців.

Семінарське заняття 5

Тема. Відкриття рахунків бухгалтерського обліку, проведення записів на них

Питання для усного опитування та дискусії

1. Що таке бухгалтерський рахунок?
2. Наведіть приклади активних і пасивних рахунків.
3. Як рахунки пов'язані з бухгалтерським балансом?
4. Як визначаються обороти та кінцеві залишки по активних і пасивних рахунках?
5. Чому запис на рахунках називається подвійним?
6. Що означає відкрити рахунок?
7. Як і з якою метою узагальнюють дані синтетичного і аналітичного обліку?

Показати на прикладі.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: рахунки бухгалтерського обліку, подвійний запис, активні рахунки, пасивні рахунки, кореспонденція рахунків.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- методику відкриття рахунків бухгалтерського обліку і ведення записів на них;
- правила визначення оборотів та кінцевого сальдо на активних та пасивних рахунках;
- методику формування оборотно-сальдової відомості.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір:

Варіант 1.

1. Що таке бухгалтерський рахунок?

1. Основна одиниця накопичення і зберігання інформації в бухгалтерському обліку.
2. Спосіб первинного суцільного і неперервного відображення в поточному обліку об'єктів бухгалтерського обліку.

3. Спосіб грошового виміру господарських засобів.
4. Спосіб визначення собівартості придбаних цінностей, виготовленої продукції або виконаних робіт.

...

10. В яких рахунках надходження засобів виробництва, коштів на підприємство відображається (записується) за дебетом, а вибуття - за кредитом?

1. В активних.
2. У пасивних.
3. В активно-пасивних.
4. Усі відповіді правильні.

Варіант 2.

1. Які рахунки узагальнюють облік господарської діяльності підприємства і призначені для обліку інформації в узагальненому вигляді й грошовому вимірнику?

1. Синтетичні рахунки.
2. Аналітичні рахунки.
3. Субрахунки.
4. Позабалансові рахунки.

...

10. З якою метою складають оборотні відомості?

1. З метою перевірки правильності облікових записів і складання якісної звітності.
2. Щоб показати залишки на початок звітного періоду.
3. Щоб перевірити підсумки за рахунками.
4. Щоб виявити помилки подвійного запису.

Завдання 2.

1. На основі даних табл. 1. відкрити рахунки до статей балансу ТзОВ «Сіріус Екструджен» на 01.10. 201_р.

Таблиця 1.

Активи, зобов'язання та капітал ТзОВ «Сіріус Екструджен» на 01.10.20__р.

№ з/п	Назва статті балансу	Сума, грн.
1	Основні засоби по первісній вартості	370000,00
2	Знос основних засобів	100000,00
3	Статутний капітал	300720,00
4	Запаси	58000,00
5	Готова продукція	6000,00
6	Нерозподілений прибуток	4000,00
7	Грошові кошти на поточному рахунку	12400,00
8	Заборгованість перед постачальниками	1000,00
9	Грошові кошти в касі	200,00
10	Заборгованість перед працівниками по зарплаті	4000,00
11	Незавершене виробництво	18200,00
12	Дебіторська заборгованість	1200,00
13	Резервний капітал	3200,00
14	Заборгованість по податках	10200,00
15	Заборгованість перед акціонерами з нарахованих дивідендів	3000,00
16	Заборгованість перед підзвітними особами	80,00
17	Заборгованість перед фондами соц. страхування	39800,00

2. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції підприємства за жовтень місяць поточного року

3. На основі проведених записів визначити обороти за дебетом і кредитом рахунків та сальдо на кінець звітного періоду

Семінарське заняття 6
Тема. Облік основних засобів

Питання для усного опитування та дискусії

1. Основні засоби, їх класифікація та оцінка.
2. Документальне оформлення надходження та переміщення основних засобів.
3. Облік капітальних інвестицій.
4. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів.
5. Облік їх зносу та амортизації.
6. Облік вибуття основних засобів

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: активи, необоротні активи, основні засоби, амортизація, оцінка, капітальні інвестиції, знос, ліквідаційна вартість.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості організації обліку основних засобів підприємства;
- методику оцінки основних засобів при їх надходженні та вибутті;
- методику документального оформлення руху основних засобів;
- відображення операцій з основними засобами на рахунках бухгалтерського обліку.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір:

Варіант 1.

1. Сума уцінки залишкової вартості об'єкта основних засобів включається до складу:

- а) витрат;
- б) додаткового капіталу;
- в) інших доходів;
- г) прибутку.

...

10. Визначення справедливої вартості основних засобів регламентується:

- а) П(С)БО 10 „Дебіторська заборгованість”;
- б) П(С)БО 7 „Основні засоби”;
- в) П(С)БО 19 „Об'єднання підприємств ”;
- г) П(С)БО 8 „Нематеріальні активи”.

Варіант 2.

1. Сума, яку підприємство очікує отримати за актив після закінчення строку його корисного використання за вирахуванням витрат, пов'язаних з його ліквідацією, називається:

- а) чистою вартістю реалізації;
- б) ліквідаційною вартістю;
- в) відновлюваною вартістю;
- г) балансовою вартістю.

...

10. Безоплатне надходження основних засобів на підприємство відображається бухгалтерським проведенням:

- а) Дт 152 Кт 424;
- б) Дт 10 Кт 424;
- в) Дт 10 Кт 631;
- г) Дт 152 Кт 631.

Завдання 2.

1. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку придбання основних засобів (у грн.)

1. Надійшло обладнання від постачальника за купівельними цінами на суму		15200,00
Нараховано ПДВ		?
2. Нараховано транспортній конторі за доставку обладнання		1100,00
Відображається ПДВ		?
3. Нараховано заробітну плату за монтаж обладнання		800,00
4. Нараховано до соціальних фондів від заробітної плати		?
5. Списано запасні частини на монтаж обладнання на суму		150,00
6. Введено в експлуатацію обладнання на суму		?

2. Відобразити в обліку будівництво складу господарським способом

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Незавершене будівництво на 01.03 на суму: 108500,00 грн.

Капітальні інвестиції за березень.

№	Зміст операції	Сума, грн.
1	Списано будівельні матеріали	8000,00
2	Нараховано заробітну плату будівельникам	1500,00
3	Проведено відрахування до соціальних фондів від заробітної плати	?
4	Нараховано амортизацію на будівельні матеріали	250,00
5	Списано МШП на будівництво	50,00
6	Згідно з актом прийнято в експлуатацію склад	?

3. Нарахувати амортизацію основних засобів

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Для виконання завдання слід використати такі вихідні дані як:

Первісна вартість виробничого верстата 20 000,00 грн.

Згідно з технічним паспортом передбачено плановий випуск продукції на суму 10000,00 грн.

За наказом про облікову політику передбачено строк служби верстата - 5 років, а ліквідаційна вартість 500,00 грн.

Завдання слід виконувати в такій послідовності.

1. Нарахувати амортизацію за методом прямолінійного списання та оформити в таблиці.

Рік	Первісна вартість	Річна сума амортизації	Накопичений знос	Залишкова вартість
-----	-------------------	------------------------	------------------	--------------------

2. Нарахувати амортизацію за виробничим методом, якщо планується випуск продукції: (у грн.)

за перший рік	35000,00
за другий рік	30 000,00
за третій рік	20 000,00
за четвертий рік	10000,00
за п'ятий рік	5000,00

Разом **100000,00**

Рік	Первісна вартість	Випуск продукції	Річна сума амортизації	Накопичений знос	Залишкова вартість
-----	-------------------	------------------	------------------------	------------------	--------------------

Семінарське заняття 7
Тема. Облік нематеріальних активів

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття нематеріальних активів, їх класифікація.
2. Документальне оформлення операцій з нематеріальними активами.
3. Порядок нарахування амортизації нематеріальних активів.
4. Відображення в обліку операцій з нематеріальними активами

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: немонетарний об'єкт, нематеріальні активи, амортизація, ліцензія, патент.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- сутність методики обліку нематеріальних активів;
- методику нарахування амортизації нематеріальних активів;
- методика документального оформлення права власності на немонетарний об'єкт;
- методику відображення в обліку операцій з нематеріальними активами.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір:

Варіант 1.

1. Капітальні інвестиції - це....

- 1) витрати на устаткування основних засобів та придбання МШП;
 - 2) витрати на придбання МШП та основних засобів;
 - 3) витрати на придбання або створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів;
 - 4) витрати на придбання сировини, матеріалів, готової продукції.
- ...

10. Нарухування амортизації програмного забезпечення відображається бухгалтерським проведенням

1)Дт23	Кт131;	3)Дт92	Кт133;
2)Дт91	Кт132;	4)Дт93	Кт131.

Варіант 2.

1.Амортизація - це....

- 1) втрата економічної вигоди в сумі перевищення залишкової вартості активу над сумою очікуваного відшкодування;
 - 2) систематичний розподіл вартості, що амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання;
 - 3) сума амортизації об'єкта необоротних активів з початку їх корисного використання;
 - 4) вартість основних засобів після переоцінки.
- ...

10. Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс за....

- 1) первісною вартістю;
- 2) собівартістю;
- 3) залишковою вартістю;
- 4) вартістю, що амортизується.

Завдання 2.

1. Підприємство придбало програмне забезпечення 1 січня 2018 р. за 25000 грн., оцінило строк його корисного використання в 5 років, а ліквідаційну вартість – як нульову. Для нарахування амортизації нематеріальних активів застосовується прямолінійний метод. Якою буде залишкова вартість програмного забезпечення на 31 грудня 2018 р.?

- а) 10000 грн.;
- б) 11000 грн.;
- в) 10500 грн.
- г) 20000 грн.

2. В міру складання бухгалтерських записів визначити необхідні суми.

I. Підприємство отримало до статутного фонду від учасника Сергія об'єкт інтелектуальної власності — спеціалізовану комп'ютерну програму УКС Маркет, оцінену у 100000 грн. При введенні в експлуатацію строк корисного використання об'єкта визначено тривалістю 7 років. З метою розвитку мережі підприємство надало право на невиключне використання програми трьом своїм партнерам: ТОВ «Волиньпобутхім», ТзОВ «Хенкель», ТОВ «Мілам» строком на 5 років за плату. Через рік угоду з ТзОВ «Хенкель» було розірвано, внаслідок чого підприємство визнало зменшення корисності об'єкта НМА в сумі 20000 грн. Після укладення угоди з ТОВ «Верест» на використання програми строком на 3 роки підприємство визнало відновлення корисності об'єкта НМА на 15000 грн.

II. ПАТ «Шанс» прийняло рішення створити інтернет-магазин для реалізації товарів. Наказом керівника встановлено строк використання інтернет-магазину — 5 років, на програмний комплекс якого було витрачено 12000 грн (у т. ч. ПДВ).

III. Отримано будівельну ліцензію на будівництво літнього майданчику строком дії 5 років. Вартість ліцензії складається з таких частин: оформлення (консультації юристів) — 3000 грн, держмити — 300 грн, експертиза — 1000 грн. Підприємство вирішило обліковувати цю ліцензію у бухгалтерському обліку так само, як і в податковому — тобто як НА. Амортизація нараховується прямолінійним методом, строк корисного використання 60 місяців.

IV. Підприємством було понесено витрати на об'єкти НМА, які числяться на балансі, а саме:

- подано заявку на міжнародну реєстрацію торгового знаку (було раніше придбано підприємством). Вартість збору під час подання заявки становила 7 300 грн. (без ПДВ);
- сплачено щомісячну суму за поповнення інформаційно-пошуковою системою, що містить нормативну базу. Сума платежу становила 750 грн. (у т. ч. ПДВ - 125 грн.).

Семінарське заняття 8

Тема: Облік запасів

Питання для усного опитування та дискусії

1. Які є види запасів?
2. Як поділяються запаси?
3. Чим відрізняються виробничі запаси від товарних?
4. В яких випадках матеріальні цінності не визнаються активами?
5. За якою вартістю оприбутковуються запаси:
 - а) на виробничих підприємствах;
 - б) на торговельних підприємствах?
6. З яких витрат складається первісна вартість запасів?
7. Які існують методи оцінки запасів при вибутті?
8. В якому документі передбачається метод оцінки запасів?
9. У чому полягає суть використання ідентифікованої собівартості запасів?
10. Як визначається середньозважена собівартість?
11. Як проводиться списання запасів за методом ФІФО?
12. Як проводиться списання запасів за методом ЛІФО?

13. За якими цінами можуть визначатися запаси на дату балансу?

14. Що таке уцінка і дооцінка запасів?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: запаси, виробничі запаси, товарні запаси, накладна, транспортно-заготівельні витрати, торгова націнка.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості формування первісної вартості придбаних запасів;
- методику документального оформлення руху запасів;
- методику оцінки запасів при списанні;
- порядок переоцінки запасів;
- методику відображення руху запасів на рахунках бухгалтерського обліку.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір:

Варіант 1.

1. Запаси визначаються активом, якщо існує ймовірність....

- 1) що їх можна реалізувати;
- 2) що їх можна використовувати в управлінні;
- 3) що підприємство у майбутньому отримає економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначено;
- 4) їх переоцінки.

...

10. Придбані (отримані) або вироблені запаси зараховуються на баланс підприємства за....

- 1) залишковою вартістю;
- 2) первісною вартістю;
- 3) переоціненою вартістю;
- 4) покупною вартістю.

Варіант 2.

1. Не включають до первісної вартості....

- 1) суми ввізного мита;
- 2) суми непрямих податків;
- 3) проценти за користування позиками;
- 4) суми, сплачені постачальнику.

...

10. Оприбуткування виробничих запасів, що надійшли від постачальника, відображається бухгалтерським проведенням...

1)Дт20	Кт631;	3)Дт20	Кт36;
2)Дт15	Кт20;	4)Дт23	Кт22.

Завдання 2.

На підставі наведених даних необхідно:

1. Здійснити оцінку виробничих запасів при постійному і періодичному обліку за наступними методами:

- за методом ідентифікованої собівартості;
- за методом середньозваженої собівартості;
- за методом ФІФО.

2. Написати проводки по надходженню і оплаті виробничих запасів з урахуванням ПДВ та їх використанню у виробництві по одному з методів.

Вихідні дані:
Дані про рух арахісу на складі кондитерської цеху
ПАТ "ШАНС" за квітень п.р.

Дата	Надходження			Витрачання, кількість
	Кількість	Ціна	Сума	
Залишок на 01.04.	60	16,65		
Надходження 06.04	30	17,00		
Витрачання 08.04				40
Надходження 12.04	70	17,05		
Витрачання 18.04				60
Надходження 24.04	60	17,20		
Витрачання 28.04				70
Разом				
Залишок на 30.04				

2. На основі проведених розрахунків зробити порівняльний аналіз методів оцінки та їх вплив на результат діяльності підприємства. Кінцеві результати аналізу представити в наступному вигляді:

Методи оцінки запасів	Сума доходу від реалізації ГП	Списана на витрати вартість використаних запасів	Валовий прибуток	Залишок запасів
1	2	3	4	5
за методом ідентифікованої собівартості;	3000			
за методом середньозваженої собівартості;	3000			
за методом ФІФО.	3000			

3. Визначити первісну вартість запасів на підставі таких даних:

№ з/п	Господарські операції	Сума, грн.
1	За накладною № 127 від 20.02 від фірми "Тала" надійшло 5000 кг. матеріалів за купівельною ціною 4,30 грн. на суму Сума ПДВ за податковою накладною	? ?
2	Згідно з договором № 205 від 10.02 нараховано НАСК "Оранта" за страхування матеріалів при перевезенні	80,00
3	Прийнято до оплати рахунок 187 від 20.02 за перевезення матеріалів Сума ПДВ	120,00 24,10
4	Згідно з договором нараховано заробітну плату нештатним працівникам за розвантаження матеріалів	100,00
5	Проведено відрахування до соціальних фондів від заробітної плати	?
6	Визначити первісну вартість 1 кг. матеріалів	?

Семінарське заняття 9

Тема: Облік грошових коштів

Питання для усного опитування та дискусії

1. Якими документами оформляється рух грошей у касі?
2. Хто виписує касові ордери?
3. Як у бухгалтерії підприємства організовується контроль за касовими операціями?
4. Який порядок запису до касової книги?
5. На якому рахунку ведеться синтетичний облік грошей у касі?
6. Дайте характеристику рахунка 30 "Каса".
7. Який порядок ведення аналітичного обліку грошових коштів у касі?
8. Коли проводиться інвентаризація грошових коштів у касі?
9. Який порядок проведення інвентаризації каси?
10. Які рахунки в банках може мати підприємство?
11. Якими документами оформляються банківські операції?
12. Який порядок перевірки виписок банку?
13. Який порядок опрацювання виписок банку?
14. Дайте характеристику рахунка 31 "Рахунки в банках".

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: грошові кошти, каса, касова дисципліна, МВО, рахунки в банках, поточний рахунок, виписка з банку, обслуговуючий банк, платіжне доручення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості здійснення касових операцій;
- методику ведення касової книги;
- методику відкриття рахунків в банку;
- особливості документального оформлення касових операцій;
- методику «контрування» виписки банку.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1.

1. З касиром повинен бути укладений договір:

- а) доручення;
- б) зберігання;
- в) про повну матеріальну відповідальність,
- г) не укладають договору.

...

10. Видача заробітної плати з каси відображається проведенням....

- 1) Дт30 Кт31; 3) Дт66 Кт30;
- 2) Дт41 Кт30; 4) Дт372 Кт30.

Варіант 2.

1. Рух грошових коштів на поточних рахунках відображається у... .

- 1) виписці банку;
- 2) платіжному дорученні;
- 3) грошовому чеку;
- 4) платіжній вимозі.

...

10. Перерахування коштів з поточного рахунка постачальнику за товари відображається проведенням

- 1)Дт31 Кт63; 3)Дт63 Кт31;
2)Дт31 Кт36; 4)Дт30 Кт31.

Завдання 2.

1. Сьогодні Ви бухгалтер-касир ПАТ «Шанс» Михайлова Галина Петрівна, і перед вами стоїть завдання щодо відображення касових операцій на рахунках фінансового обліку.

Реєстр господарських операцій ПАТ "Шанс" за 1-й квартал ц.р.

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Сума
1	2	3	4
1	16.01	З поточного рахунку надійшли грошові кошти:	
		- на виплату заробітної плати	6000
		- на господарські потреби	500
2	16.01	Одержано в касу кошти за відвантажену готову продукцію від покупців	2000
3	16.01	Зараховано на поточний рахунок з каси понадлімітні залишки грошей	1550
4	16.01	Одержано в касу внески батьків за утримання дітей в дошкільних закладах	500
5	16.01	Видано з каси:	
		- заробітну плату працівникам	?
		- одноразову допомогу	150
6	30.01	Надійшла в касу готівка із банку для видачі позики на індивідуальне житлове будівництво	1500
7	01.02	Видано працівникам підприємства позику на індивідуальне житлове будівництво	10000
8	15.02	Списано використані підзвітні суми:	
		- з Гуцалюк Н.А. на продукти	100
		- з Берези В.М. на витрати	150
9	15.02	Внесено в касу Березою В.М. залишок невикористаних підзвітних сум	20
10	16.02	Видано із каси кошти Гуцалюк Н.А. в покриття перевитрат по підзвітних сумах	100
11	25.02	Видано кошти із каси на витрати по відрядженню Бочуляк А.В.	100
12	28.02	Надійшли в касу кошти на проведення цільових заходів	500
13	03.03	Надійшли в касу внески працівників в часткове погашення вартості путівок, придбаних за рахунок коштів підприємства	200
14	03.03	Видано із каси Лісневській О. І. кошти на відрядження 200 дол. США (курс 28,5 грн. за 1 дол. США)	?
15	03.03	Внесено готівку на поточний рахунок в банк	200
17	25.03	Затверджено авансові звіти:	
		- товарознавця Шевчук О. П.	90
		- юристконсула Лісневської О. І. 150 дол. США (курс 28,5 грн. за 1 дол. США)	?
18	25.03	Внесено невикористані підзвітними особами кошти:	
		- товарознавцем Шевчук О. П.	?
		- юристконсулом Лісневською О. І.	?
19	25.03	В результаті інвентаризації виявлено нестачу грошових коштів у касі	50
20	25.03	Списано повну суму фактичної нестачі за рахунок винної особи – бухгалтера-касира Михайлової Г.П.	?
21	27.03	Внесено суму фактичної нестачі винною особою в касу підприємства	?

2. Сьогодні Ви бухгалтер-касир ПАТ «Шанс» Михайлова Галина Петрівна, і перед вами стоїть завдання щодо відображення банківських операцій на рахунках фінансового обліку.

Реєстр господарських операцій ПАТ "Шанс" за II-й квартал ц.р.

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	2	3	4
1	02.04	Зараховано на поточний рахунок виручку за продану продукцію	5000
2	03.04	Одержано кошти на поточний рахунок від покупців та замовників	1000
3	05.04	Одержано кошти на поточний рахунок за реалізовані: - основні засоби	1500
		- нематеріальні активи	1500
4	10.04	Оплачено рахунок ТОВ «Верест» за отримані товари	8000
5	10.04	Отримано аванс від замовника	2000
6	10.04	Отримано кошти на поточний рахунок підприємства від дебіторів в погашення заборгованості	200
7	15.04	Оплачено з поточного рахунку адміністративні витрати	50
8	15.04	Перераховано платежі в Пенсійний фонд	20
9	15.04	Перераховано платежі: - податок на прибуток	1200
		- на соціальне страхування	550
10	15.04	Внесено на поточний рахунок залишок грошей в касі	
11	20.04	Відкрито акредитив за рахунок власних коштів підприємства	2000
12	20.04	Повернуто на поточний рахунок залишок невикористаного акредитиву	100
13	20.04	Отримано від страхової компанії відшкодування при настанні страхового випадку	50
14	20.04	Зараховано на поточний рахунок короткостроковий кредит банку	1000
15	25.04	Отримано від іншого підприємства: - короткострокову позику	1000
		- довгострокову позику	10000
16	28.04	Повернено короткостроковий кредит банку	?
17	28.04	Нараховано та внесено черговий платіж за довготривалу оренду основних засобів	150
18	29.04	Одержано кошти на поточний рахунок як цільове фінансування на будівництво із бюджету	2000

Семінарське заняття 10

Тема: Облік дебіторської заборгованості

Питання для усного опитування та дискусії

1. Які існують форми розрахунків між підприємствами?
2. Яким П(С)БО регламентовано облік розрахунків із покупцями?
3. Дайте характеристику рахунка 36 "Розрахунки з покупцями".
4. Що означає сальдо на рахунку 36?
5. Як ведеться аналітичний облік розрахунків із покупцями?
6. Яка дебіторська заборгованість є безнадійною?
7. Як визначається резерв сумнівних боргів?
8. Що таке чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: дебіторська заборгованість, розрахунки з покупцями і замовниками, резерв сумнівних боргів, безнадійні борги, прострочена заборгованість.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості ведення розрахунків з дебіторами підприємства;
- методику документального оформлення з покупцями і замовниками;
- методику нарахування резерву сумнівних боргів;
- особливості списання простроченої дебіторської заборгованості.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1.

1. Облік розрахунків з покупцями і замовниками ведуть на рахунку:

- а) 631;
- б) 361;
- в) 374;
- г) 377.

...

10. По закінченню строку відрядження підзвітна особа складе,...

- 1) звіт касира;
- 2) прибутковий касовий ордер;
- 3) акт інвентаризації наявності коштів у касі;
- 4) звіт про використання коштів, наданих на відрядження або підзвіт.

Варіант 2.

1. Облік розрахунків з підзвітними особами ведеться на рахунку:

- а) 371;
- б) 372;
- в) 373;
- г) 374.

...

10. Одержання коштів на поточний рахунок у погашення претензії відображається проведенням...

- 1) Дт374 Кт31; 3) Дт374 Кт631;
- 2) Дт30 Кт374; 4) Дт31 Кт374.

Завдання 2.

1. Скласти звіт про використання коштів, наданих на відрядження або підзвіт № 12 заступника директора ТОВ «Зоря» Ткаченка Н.К. на відрядження до м. Києва на товарну біржу згідно з наказом № 25 від 08.04 строком на 3 дні.

Ткаченко Н.К. отримав підзвіт 09.04 за касовим ордером № 47 2200 грн. 00 к.

У посвідченні про відрядження зазначено:

Виїхав із м. Житомира - 10.04

Прибув до м. Києва - 10.04

Вибув із м. Києва - 12.04

Прибув до м. Житомира - 12.04

До звіту додано:

Пройвні квитки (2 шт.) за ціною 210 грн. 50 к. Квитанція із готелю "Україна" на 840 грн. 00 к.

2. Скласти звіт про використання коштів, наданих на відрядження або підзвіт № 13 від 23.04 заготівельника ТОВ «Зоря» Черниша М.Н., який отримав у касі підприємства грошові кошти підзвіт у сумі 1400,00 грн. за касовим ордером № 69 від 21.04.

До звіту додано відомість № 00385 від 22.04 на купівлю картоплі від населення на суму 1390 грн. Картоплю здано на склад за накладною № 181 від 22.04.

Залишок невикористаних підзвітих сум Черниш М.Н. здав до каси підприємства за прибутковим касовим ордером №81.

3. Перевірити та опрацювати звіти про використання коштів, наданих на відрядження або підзвіт № 12 та № 13.

3. Відобразити господарські операції за квітень ТОВ «Зоря» на рахунках бухгалтерського обліку.

1. За платіжним дорученням № 381 від 05.04 перераховано кошти ПАТ "Україна" за попередню оплату товарів - 4500,00 грн.

2. Від ПАТ "Україна" надійшли товари за накладною № 522 від 10.04 - 3200,00 грн.
ПДВ - ?

Під час приймання виявлено товарів на суму - 3000,00 грн.

3. ПАТ "Україна" пред'явлено претензію.

Претензію ПАТ "Україна" визнано - ?

4. Закрито рахунок розрахунків із авансу ПАТ "Україна" 11.04 - ?

5. Помилково списано "Укрсоцбанком" із поточного рахунка споживчого товариства 15.04. - 350,00 грн.

6. Повернено на поточний рахунок помилково списані грошові кошти Укрсоцбанком - ?

7. До каси з поточного рахунка надійшла готівка для видачі позики працівнику Ткаченко Н.М. для оплати за навчання сина - 5800,00 грн.

8. Видано з каси працівнику Ткаченко Н.М. позику для оплати за навчання сина - 5800,00 грн.

9. На поточний рахунок від ПАТ "Україна" надійшла сума в погашення претензії за платіжним дорученням № 498 від 20.04. - ?

10. Нараховано відсотки за надане у фінансову оренду обладнання ПП "Пролісок" - 3100,00 грн.

11. На поточний рахунок надійшли відсотки з фінансової оренди від ПП "Пролісок" - 3100,00 грн.

12. У магазині № 1 виявлено зіпсовані товари. На підставі рішення керівника сума зіпсованого товару списується за рахунок завідувача магазину № 1 Чернюк А.В - 820,00 грн.

13. Утримано із заробітної плати Чернюк А.В. у погашення заборгованості за матеріальні збитки - 820,00 грн.

14. До каси підприємства завідувачем виробництва Синявою А.М. сплачено суму недостачі - 250,00 грн.

Семінарське заняття 11

Тема: Облік оплати праці та розрахунків з персоналом

Питання для усного опитування та дискусії

1. Якими нормативними документами регламентується оплата праці?
2. Які існують форми праці?
3. Які є види оплати праці?
4. На підставі яких документів нараховується заробітна плата?
5. Який порядок нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності?
6. Який порядок нарахування оплати за дні відпустки?
7. Які обов'язкові утримання проводяться із заробітної плати?
8. Які необов'язкові утримання проводяться із заробітної плати?

9. За якою ставкою утримується податок доходів фізичних осіб?
10. Які існують пільги при утриманні прибуткового податку?
11. Як ведеться аналітичний облік розрахунків із оплати праці?
12. Які відрахування проводяться від суми нарахованої заробітної плати?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: заробітна плата, тарифна сітка, тарифна система, форма оплати праці, утримання із заробітної плати, нарахування на фонд оплати праці.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості застосування погодинної та відрядної форм оплати праці;
- методику документального оформлення з розрахунків з працівниками підприємства;
- методику нарахування заробітної плати за умов використання різних форм;
- порядок розрахунку утримань із заробітної плати та визначення суми до виплати.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1.

1. Заробітна плата - це....

- 1) сукупність правил, з допомогою яких забезпечується порівняльна оцінка праці, залежно від кваліфікації робітника;
- 2) винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник виплачує працівнику за виконану роботу;
- 3) податок з доходів громадян, утримання на соціальне страхування, утримання до пенсійного фонду;
- 4) оплата праці, що залежить від кількості відпрацьованих годин.

...

10. При нарахуванні заробітної плати головному бухгалтеру підприємства в обліку роблять запис —

- 1) Дт91 Кт662; 3) Дт93 Кт651;
- 2) Дт92 Кт661; 4) Дт93 Кт661.

Варіант 2.

1. Відображається нарахування заробітної плати працівникам, які виконували роботу з ліквідації об'єкта основних засобів....

- 1) Дт976 Кт65; 3) Дт976 Кт66;
- 2) Дт20 Кт746; 4) Дт793 Кт976.

...

10. При нарахуванні заробітної плати працівникам прилавка торговельних організацій в обліку роблять запис —

- 1) Дт93 Кт661; 3) Дт93 Кт651;
- 2) Дт661 Кт685; 4) Дт23 Кт661.

Завдання 2.

Для виконання завдання використайте такі вихідні дані:

№ з/п	П.І.Б.	Посада	Відпрацьовано, дні	Оклад, грн.
1	Яценко Іван Петрович	Голова ТОВ "Весна"	21	8380,00
2	Петров Олег Іванович	Завідувач торгівлею	5	6360,00

3	Яремчик Ольга Дмитрівна	Головний бухгалтер	18	6365,00
4	Іщук Тетяна Олексіївна	Касир	21	5290,00
5	Яценко Ганна Степанівна	Зав. магазину	21	6310,00
6	Черкасова Ірина Володимирівна	Продавець категорії II	16	4290,00
7	Лопатюк Ольга Іванівна	Продавець категорії III	21	4285,00

1. Документи для нарахування заробітної плати:

а) Петров О.І. - відпустка строком 28 календарних днів, згідно з наказом № 23 від 05.08;

б) Яремчук О.Д. представила листок непрацездатності з 2 по 4 серпня. Загальний стаж роботи - 5,3 року;

в) Черкасова І.В. представила листок непрацездатності з 16 по 20 серпня. Загальний стаж роботи - 6,5 року;

г) згідно з наказом № 25 від 30.08 усім працівникам нараховується премія в розмірі 15 %.

2. Бухгалтерські довідки:

а) заробітна плата Петрова О.І. за 12 місяців перед відпусткою становила 84220 грн.;

б) заробітна плата Яремчук О.Д. за 12 попередніх місяців - 51000 грн.; робочі дні за 12 місяців - 252;

в) заробітна плата Черкасової І.В. за 6 попередніх місяців - 48560 грн.; робочі дні за 12 місяців - 260;

Завдання слід виконувати в такій послідовності.

1. Скласти табель виходу на роботу працівників ТОВ "Весна" за серпень.

2. Скласти розрахунок нарахування заробітної плати працівникам за місяць.

3. Скласти розрахунок допомоги з тимчасової непрацездатності.

4. Скласти розрахунок оплати за дні відпустки.

Семінарське заняття 12

Тема: Облік витрат виробництва

Питання для усного опитування та дискусії

1. Які виробничі витрати відносять до прямих, а які до непрямих?

2. На яких рахунках ведеться облік виробничих витрат?

3. Дайте характеристику рахунка № 23 "Виробництво".

4. Який порядок організації обліку виробничих витрат в обліковому регістрі?

5. Який порядок розподілу загальновиробничих витрат за видами продукції?

6. Як визначається собівартість готової продукції?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: виробництво, позамовний метод, попередільний метод, попроцесний метод, прямі витрати, брак, напівфабрикати.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості застосування методів обліку виробничих витрат;
- методику документального оформлення виробничих операцій;
- методику розподілу загальновиробничих витрат;
- порядок розрахунку собівартості одиниці продукції.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1

1. Нарахування амортизації основних засобів загальновиробничого призначення відображається бухгалтерським проведенням....

- 1)Дт92 Кт13; 3)Дт23 Кт13;
2)Дт93 Кт13; 4)Дт91 Кт13.

...

10. Нарахування заробітної плати майстру цеху відображається бухгалтерським проведенням....

- 1)Дт91 Кт661; 3)Дт92 Кт661;
2)Дт91 Кт651; 4)Дт92 Кт651.

Варіант 2

1. Списання суми розподілених загальновиробничих витрат у кінці місяця відображається бухгалтерським проведенням

- 1)Дт90 Кт91; 3)Дт90 Кт26;
2)Дт23 Кт91; 4)Дт90 Кт28.

...

10. Списання в кінці місяця нерозподілених загально виробничих витрат відображається бухгалтерським проведенням

- 1)Дт90 Кт285; 3)Дт90 Кт91;
2)Дт90 Кт26; 4)Дт23 Кт91.

Завдання 2.

1. Відобразити виробничі витрати у бухгалтерському обліку

Господарські операції хлібозаводу за жовтень:

1. На основі зведеної відомості витрат борошна і виходу хлібобулочних виробів використано борошно на виробництво:

- хліба українського житнього - 26 877,20 грн.;
хліба пшеничного - 48156,00грн.

2. На основі накопичувальної відомості витрат інших матеріалів використано матеріали на виробництво:

- хліба українського житнього - 330,00 грн.;
хліба пшеничного - 500,00 грн.

3. Нараховано заробітну плату виробничим робітникам за виробництво:

- хліба українського житнього - 600,00 грн.;
хліба пшеничного - 900,00 грн.

4. Проведено відрахування на соціальне забезпечення від нарахованої заробітної плати працівникам за виробництво:

- хліба українського житнього - ?
хліба пшеничного - ?

5. Повернено з виробництва зворотні відходи борошна житнього в сумі 40,00 грн.

6. Згідно з розрахунком списано загальновиробничі витрати за жовтень у сумі - 1600,00 грн.

7. Оприбуковано на склад готову продукцію за виробничою собівартістю -?

2. За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків.

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Списано сировину і матеріали на виробництво готової продукції			36000
2	Списано паливо на виробництво готової продукції			8000
3	Нарахована заробітна плата основним виробничим			32500

	працівникам			
4	Нарахований ЄСВ			?
5	Нарахована амортизація основних засобів виробничого призначення			13650
6	Списано частину загальновиробничих витрат на собівартість готової продукції			18200
7	Оприбутковано готову продукцію за фактичною виробничою собівартістю			?

Семінарське заняття 13

Тема: Облік власного капіталу

Питання для усного опитування та дискусії

1. Із чого складається власний капітал?
2. Який порядок формування статутного капіталу?
3. В яких випадках і за рахунок яких джерел поповнюється статутний капітал?
4. В яких випадках зменшується статутний капітал?
5. У чому полягають особливості формування статутного капіталу в ТОВ та ПАТ?
6. За рахунок чого погашається заборгованість неоплаченого капіталу?
7. За якою вартістю приймаються активи в рахунок неоплаченого капіталу?
8. В яких випадках виникає вилучений капітал?
9. Як формується пайовий капітал?
10. Як ведеться аналітичний облік із пайового капіталу?
11. Як за балансом аналізується власний капітал?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: власний капітал, статутний капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток, додатковий капітал, неоплачений капітал, вилучений капітал.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості формування статутного капіталу ТОВ та ПАТ;
- методику документального оформлення щодо формування власного капіталу підприємства;
- методику відображення операцій з формування власного капіталу на рахунках бухгалтерського обліку;
- порядок визначення нерозподіленого прибутку (непокритих збитків).

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1

1. Реєстрація статуту зі статутним капіталом відображається бухгалтерським записом....

1)Дт40	Кт44;	3)Дт46	Кт40;
2)Дт44	Кт40;	4)Дт423	Кт40.

...

10. Власний капітал , це:

- 1) усі зобов'язання, які не є поточними зобов'язаннями;
- 2) ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому;

3) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;

4) активи, які утримуються підприємством для одержання прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості і капіталу або інших вигод інвестора.

Варіант 2

1. Внесення засновником до статутного капіталу основних засобів відображається бухгалтерським записом....

1) Дт10 Кт15; 3) Дт423 Кт40;

2) Дт10 Кт46; 4) Дт443 Кт40.

...

10. Прибуток - це....

1) сума виручки від реалізації готової продукції;

2) сума виручки від реалізації товарів;

3) сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати;

4) сума виручки, що надійшла за надані послуги.

Завдання 2

1. Визначити розмір зареєстрованого статутного капіталу після зміни установчих документів; скласти бухгалтерські записи.

Вихідні дані. На обліку ПАТ "Джин" знаходяться 200000 простих акцій номінальною вартістю 60 грн., викуплені в попередньому році за курсовою вартістю 65 грн. за акцію. Статутний капітал становить 12 млн. грн.

Загальними зборами ВАТ "Джин" прийняте рішення про:

- анулювання 100000 викуплених акцій та зменшення статутного капіталу товариства (внесено відповідні зміни до установчих документів);

- повторне розміщення раніше викуплених акцій у кількості 100000 шт. за грошові кошти безготівковим розрахунком.

ПАТ "Джин" знайдено покупця, який придбав акції за ціною, яка дорівнює ціні викупу.

2. На основі вихідних даних, відобразити в обліку наведені операції.

Вихідні дані. ПАТ "Промінь" здійснює повторне розміщення раніше викуплених у засновника акцій у кількості 20000 шт. номінальною вартістю 25 грн. за акцію загальною балансовою вартістю 500000 грн. за грошові кошти безготівковим розрахунком.

При цьому придбано:

Покупцем 1 - 5 000 акцій за ціною, яка дорівнює ціні викупу;

Покупцем 2 - 10000 акцій за ціною, яка дорівнює 0,8 номінальної вартості акцій;

Покупцем 3 - 5 000 акцій за ціною, яка дорівнює 1,6 номінальної вартості акцій.

3. На основі вихідних даних, визначити: джерело нарахування дивідендів; суму фонду виплати дивідендів; суму дивідендів до виплати по акціях. Скласти всі необхідні проводки.

Вихідні дані. Загальними зборами акціонерів ПАТ "Оріон" було прийняте рішення про грошову виплату дивідендів однакового розміру по всіх категоріях товариства за підсумками попереднього року з нарахуванням дивідендів у межах наявних джерел виплати дивідендів без копійок.

В обігу знаходилися 2000680 акцій (з 3000000 акцій, випущених товариством), з яких:

300000 акцій - привілейовані з фіксованим дивідендом 10 грн. акцію;

1700680 акцій - прості.

Нерозподілений прибуток товариства після сплати податків на дату оголошення дивідендів становив 41000 000 грн.

Сформований резервний капітал становив 10000000 грн.

Грошові дивіденди сплачені грошовими коштами безготівковим розрахунком.

4. На основі вихідних даних, відобразити в обліку наведені операції.

Вихідні дані. На обліку ПАТ "Надія" знаходяться викуплені в попередньому році 5000 простих акцій номінальною вартістю 10 грн., викуплені за курсовою вартістю 20 грн. за акцію. Загальними зборами ПАТ "Надія" прийняте рішення про анулювання викуплених акцій та зменшення статутного капіталу товариства.

Семінарське заняття 14

Тема: Облік зобов'язань

Питання для усного опитування та дискусії

1. Яка структура П(С)БО 11 "Зобов'язання"?
2. Як класифікуються зобов'язання підприємства?
3. Що належить до поточних зобов'язань підприємства?
4. З якою метою підприємство бере позику банку?
5. На підставі якого документа визначаються кредитні відносини?
6. Який рахунок призначено для обліку короткострокових кредитів банку?
7. Дайте характеристику рахунка 60?
8. Як ведеться аналітичний облік короткострокових кредитів банку?
9. Які форми розрахунків застосовуються між постачальниками і покупцями?
10. Дайте характеристику рахунка 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками".
11. В якому обліковому реєстрі ведеться аналітичний облік розрахунків із постачальниками?
12. Дайте характеристику рахунка 64 "Розрахунки за податками".
13. Що таке податковий кредит із ПДВ і коли він виникає?
14. Що таке податкове зобов'язання з ПДВ і коли воно виникає?
15. Як визначається сума податку на прибуток?
16. В якому розмірі утримується податок із доходів фізичних осіб?
17. Які збори обліковуються на рахунку 65?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: поточні зобов'язання, постачальники та підрядники, кредиторська заборгованість, кредити банку, податки та платежі, дивіденди, учасники.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості обліку кредиторської заборгованості підприємства;
- порядок одержання та погашення короткострокового кредиту в банку;
- методику нарахування та сплати обов'язкових податків та платежів;
- порядок погашення простроченої кредиторської заборгованості, податкові наслідки таких операцій.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1

1. З метою бухгалтерського обліку зобов'язання поділяються на... .

- 1) довгострокові, поточні;
- 2) поточні, непередбачені зобов'язання;
- 3) довгострокові, поточні, забезпечення, непередбачені зобов'язання;
- 4) довгострокові, поточні, передбачені зобов'язання.

...

10. Видача короткострокового векселя в погашення заборгованості перед постачальником відображається проведенням

- 1)Дт63 Кт62; 3)Дт62 Кт31;
2)Дт62 Кт30; 4)Дт68 Кт62.

Варіант 2

1. Зобов'язання - це....

- 1) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;
2) короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції;
3) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють економічні вигоди;
4) усі активи підприємства, що не є оборотними.

...

10. Нарахування дивідендів учасникам відображається бухгалтерським проведенням....

- 1)Дт66 Кт64; 3)Дт443 Кт671;
2)Дт67 Кт64; 4)Дт671 Кт301.

Завдання 2

1. 01.02 ТОВ «Тетерів» одержало від банку «Аваль» кредит у сумі 36 000 грн. строком на 3 місяці для закупівлі товару під 25 % річних. За умовами кредитного договору сума перераховується в оплату постачальнику за одержані товари, відсотки за кредит нараховуються та сплачуються щомісяця. Сума кредиту погашатиметься щомісячно рівними частками.

03.02 одержано товари від ТОВ «Супутник» за товарно-транспортною накладною № 931 на суму 30000,00 грн., ПДВ - ?

04.02 перераховано ТОВ «Супутник» за платіжним дорученням № 120 із позикового рахунка 36 000,00 грн.

28.02 за платіжним дорученням № 150 погашено $\frac{1}{3}$ частину позики і відсотки за кредит.

Скласти бухгалтерські проводки при отриманні кредиту, поверненні кредиту, нарахуванні та сплаті відсотків за кредит за кожний місяць.

2. Відобразити господарські операції акціонерного товариства за квітень.

№ з/п	Господарська операція	Сума, грн.
1	Утримано прибутковий податок з громадян	1300,00
2	Нараховано заробітну плату апарату управління	40 000,00
3	Проведено нарахування ЄСВ	?
4	Нараховано дивіденди акціонерам за підсумками роботи за рік	25 000,00
5	Виплачено дивіденди акціонерам із каси	23 000,00
6	Одержано матеріали від постачальника за купівельними цінами ПДВ із суми матеріалів	95 000,00 ?
7	Реалізовано готову продукцію покупцям ПДВ із суми доходів	180000,00 ?
8	Перераховано ПДВ з поточного рахунка	?
9	Нараховано податок на прибуток підприємства	4500,00

3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

№ з/п	Господарська операція	Сума, грн.
1	Перераховано ПАТ "Україна" за платіжним дорученням № 32 від 05.01 за отримані від нього товари	1540,00
2	Перераховано ТОВ "Промінь" за платіжним дорученням № 33 від 06. 01 попередню оплату за товари згідно з договором	3000,00
3	За накладною № 142 від 10.01 надійшли товари від ПАТ "Житомирські ласощі" за цінами виробника ПДВ із суми товарів Тара Транспортні витрати ПДВ із суми транспортних витрат	1000,00 ? 20,00 30,00 ?
4	Перераховано ПАТ "Житомирські ласощі" за платіжним дорученням № 42 від 10.01	1700,00
5	Одержано обладнання від ТОВ "Промінь" за товарно-транспортною накладною № 81 від 12.01 ПДВ	4000,00 ?
6	Списано зобов'язання ПП "Веселка", за яким минув строк позовної давності	1500,00
7	За товарно-транспортною накладною № 180 від 25.01 одержано товари від ПАТ "Україна" за купівельними цінами на суму ПДВ Під час приймання товару виявлено недостачу на суму. Постачальнику виставлено претензію	1850,00 ? 350,00

Семінарське заняття 15

Тема: Облік готової продукції та її реалізації

Питання для усного опитування та дискусії

1. Яка продукція вважається готовою?
2. За якими цінами ведеться облік готової продукції на складі?
3. За якими цінами реалізується покупцям готова продукція?
4. Документальне оформлення руху готової продукції.
5. Порядок відображення операцій з готовою продукцією на рахунках бухгалтерського обліку.
6. Облік доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: готова продукція, виробнича собівартість, собівартість реалізації, відпускні ціни, дохід від реалізації продукції.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості визначення оптово-відпускних цін на готову продукцію;

- методику документального оформлення руху готової продукції;
- методику складання звіту МВО про рух готової продукції;
- порядок визначення доходу від реалізації готової продукції та їх облік.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1

1. Метод середньозваженої собівартості базується на:

- а) оцінці запасів за середніми цінами;
- б) оцінці запасів за цінами перших надходжень;
- в) оцінці запасів останніх надходжень;
- г) сума майбутніх витрат на виготовлення запасів.

...

10. Метод нормативних затрат базується на:

- а) оцінці запасів за середніми цінами;
- б) оцінці запасів за цінами перших надходжень;
- в) оцінці запасів останніх надходжень.
- г) застосуванні норм витрат на одиницю продукції, які встановлюються підприємством.

Варіант 2

1. Яким П(С)БО регулюється облік готової продукції:

- а) П(С)БО 7;
- б) П(С)БО 8;
- в) П(С)БО 9.
- г) П(С)БО 10.

...

10. Як обліковується готова продукція в бухгалтерії підприємства?

- а) у натурально-вартісному виразі;
- б) у натурально-кількісному виразі;
- в) у вартісному виразі;
- г) у натурально-кількісному і вартісному виразі.

Завдання 2.

1. За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків.

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис. грн.
		Дебет	Кредит	
1	Реалізовано готову продукцію вітчизняним покупцям			120
2	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ			?
3	Надійшли кошти в оплату за реалізовану продукцію на поточний рахунок підприємства			120
4	Списано собівартість реалізованої готової продукції згідно зі складеним розрахунком			90
5	Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої готової продукції			?
6	Списано на фінансовий результат чистий дохід від реалізації			?
7	Визначений фінансовий результат від реалізації продукції			?

2. За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків та визначити фінансовий результат за місяць.

Підприємство «Імпульс» за місяць здійснило наступні операції:

- реалізована готова продукція покупцеві – 420000 грн.
- списано собівартість реалізованої продукції – 200500 грн.

- одержано авансовий платіж від покупців за продукцію у сумі 126000 грн.
- нарахована заробітна плата адміністрації підприємства – 55000 грн.;
- нарахований ЄСВ;
- списано паливно-мастильні матеріали на адміністративні витрати – 4500 грн.
- списано МШП для потреби організації – 3500 грн.
- списано запасні частини на поточний ремонт автомобіля, призначеного для збуту продукції – 3700 грн.

Семінарське заняття 16

Тема: Облік доходів та фінансових результатів

Питання для усного опитування та дискусії

1. За рахунок чого формується дохід:
 - а) у торговельній організації;
 - б) на промисловому підприємстві;
 - в) на будівельному підприємстві?
2. Які доходи відносяться до інших операційних доходів?
3. Що включають до фінансових доходів?
4. Які господарські операції відносяться до інших доходів?
5. На який рахунок списуються доходи?
6. Що є основним операційним доходом на виробничому підприємстві?
7. За якими цінами реалізується готова продукція покупцям?
8. Як формується відпускна ціна готової продукції?
9. За якою вартістю списується реалізована готова продукція?
10. Як визначається сума податку на прибуток підприємства?
11. Як визначається фінансовий результат?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: дохід, операційна діяльність, фінансові доходи, доходи від участі у капіталі, інші операційні доходи, фінансові результати.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості класифікації доходів за видами діяльності;
- методику документального оформлення формування доходів підприємства;
- методику формування фінансових результатів на підприємствах різних галузей діяльності;
- порядок використання чистого прибутку.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1

1. Норми П(С)БО 15 поширюються на:

- а) доходи підприємств від звичайної діяльності;
- б) доходи підприємств від видобування корисних копалин;
- в) доходи підприємств від звичайної діяльності, реалізації цінних паперів, оренди;
- г) усі відповіді правильні.

...

10. На кінець року рахунок 79 "Фінансові результати":

- а) може мати залишок;
- б) не може мати залишку;
- в) може мати залишок лише за дебетом;

г) може мати залишок лише за кредитом.

Варіант 2

1. Дохід це -....

1) надходження економічних вигод, які виникають у результаті діяльності підприємства у вигляді виручки від реалізації продукції (товарів, послуг), гонорарів, відсотків, дивідендів тощо;

2) частина чистого прибутку, розподілена між власниками;

3) платежі за використання нематеріальних активів підприємства;

4) плата за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, що заборговані підприємству.

...

10. Віднесення на фінансовий результат доходу від реалізації продукції в кінці місяця відображається бухгалтерським проведенням....

1) Дт14 Кт701; 3) Дт15 Кт701;

2) Дт701 Кт791; 4) Дт791 Кт92.

Завдання 2.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку такі господарські операції:

	(у грн.)
1. Торговий виторг за реалізовані товари здано в касу підприємства	- 5000,00
2. Списано реалізовані товари	- 5000,00
3. Відпущено готову продукцію покупцям за відпускними цінами	- 5200,00
4. Списано реалізовану готову продукцію за собівартістю	- 4650,00
5. Реалізовано покупцям матеріали за відпускнуою ціною	- 2600,00
6. Списано реалізовані матеріали за первісною ціною	- 2200,00
7. Оприбутковано лишки товарів, виявлені під час інвентаризації	- 20,00
8. Суму нестачі товарів, виявленої під час інвентаризації, віднесено за рахунок матеріально відповідальної особи	- 120,00
9. Реалізовано товари з магазину покупцям за безготівковим розрахунком	- 520,00
10. Оприбутковано від спонсора безоплатно спецодяг для робітників	- 800,00
11. Нараховано орендну плату за здавання приміщення в оренду	- 220,00
12. Отримано на поточний рахунок дивіденди від закуплених акцій	- 700,00
13. Реалізовано акції інших підприємств	- 1000,00
14. Визначено суму ПДВ від доходу за реалізовані товари	- 830,00
15. Списано дохід від реалізації товарів	- 4200,00
2. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку такі господарські операції:	

	(у грн.)
1. За січень реалізовано готову продукцію покупцям за відпускними цінами	- 320000,00
2. Списано реалізовану готову продукцію за фактичною собівартістю	- 240 000,00
3. Списано готову продукцію для проведення якісного аналізу	- 15,00
4. Повернуто від покупців реалізовану готову продукцію	
а) за відпускними цінами	- 80,00
б) за фактичною собівартістю	- 60,00
5. Списано адміністративні витрати	- 7500,00
6. Списано витрати на збут	- 2300,00
7. Реалізовано покупцям лишки закуплених матеріалів	
а) за цінами продажу	- 1200,00
б) за обліковими цінами	- 1000,00
8. Списано верстат	
а) за первісною вартістю	- 2800,00
б) сума зносу	- 2500,00
в) нараховано ПДВ на залишкову вартість	- ?

г) оприбутковано запасні частини	-	100,00
9. Нараховано суму орендної плати за взятє в оренду приміщення	складське	- 300,00
10. Нараховано відсотки за кредит		- 500,00
11. Виявлено нестачу матеріалів на складі		- 90,00
12. Пред'явлено суму нестачі до матеріальної особи		- 216,00
13. Отримано від спонсора безоплатно малоцінний інвентар		- 500,00
14. Отримано безоплатно основні засоби		- 3000,00
15. Сплачено штраф покупцям за порушення умов договору		- 180,00
16. Визначено суму ПДВ з доходів		- ?
17. Списано доходи на фінансовий результат		- ?
18. Списано витрати на фінансовий результат		- ?
19. Визначається сума доходу на прибуток		- ?
20. Списано фінансовий результат на прибуток		- ?

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Під час виконання завдання необхідно усвідомити, що фінансовий результат діяльності підприємства визначається на рахунку 79 "Фінансові результати" зіставленням кредитового і дебетового оборотів. Отриманий результат повністю списується на рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" і рахунок 79 закривається.

Семінарське заняття 17

Тема: Проведення підсумкових робіт та складання балансу підприємства

Питання для усного опитування та дискусії

1. На основі яких даних складається бухгалтерська фінансова звітність?
2. Які форми звітності включаються:
до квартальної звітності?
до річної звітності?
3. В які організації здається бухгалтерська фінансова звітність?
4. У чому полягає суть підсумкових робіт перед складанням фінансової звітності?
5. Що таке інвентаризація статей балансу?
6. Як перевірити взаємозв'язок синтетичного й аналітичного обліку:
з обліку касових операцій;
з обліку товарів;
з обліку розрахункових операцій;
з обліку розрахунків з оплати праці;
з обліку основних засобів?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інвентаризація, оборотно-сальдова відомість, фінансова звітність, баланс, звіт про фінансові результати.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості здійснення підсумкових робіт перед складання річної звітності;
- методику складання оборотно-сальдової відомості;
- методику складання балансу.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1

1. Вкажіть звітність за змістом та джерелами складання:

- 1) статистична, бухгалтерська, спеціальна;
- 2) типова, галузева;
- 3) нормативна, термінова;
- 4) усі відповіді правильні.

...

10. Мета складання фінансової звітності згідно з НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

- 1) надання інформації, що є суттєвою для користувачів фінансової звітності;
- 2) надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства;
- 3) надання інформації про фінансовий стан підприємства вищестоящій організації;
- 4) надання інформації податковій адміністрації про діяльність підприємства.

Варіант 2

1. Вкажіть джерела поточного бухгалтерського обліку:

- 1) Головна книга, журнали-ордери;
- 2) відомості, розроблювальні таблиці;
- 3) реєстри аналітичного обліку;
- 4) усі відповіді правильні.

...

10. Фінансова звітність складається з....

- 1) балансу, звіту про фінансові результати, пояснювальної записки;
- 2) балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів;
- 3) балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал, приміток до звіту;
- 4) балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух основних засобів, звіту про рух грошових коштів, приміток до звіту.

Завдання 2.

Завдання слід виконувати у такій послідовності.

1. На основі оборотної відомості ТОВ «Каламбур» (див. табл. 1) підрахувати підсумки сальдо на початок року.
2. Підрахувати підсумки оборотів за рік.
3. Визначити сальдо по кожному рахунку на кінець року та підрахувати підсумки сальдо на кінець року.
4. На основі оборотної відомості скласти баланс на кінець року.

Таблиця 1

Оборотна відомість ТОВ «Каламбур»

Код рахунка	Сальдо на початок року		Оборот за рік		Сальдо на кінець року	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
10	638206		70200	31100		
131		369310	7300	8310		
205	1580		5850	6200		
209	820		1300	2005		
22	1980		3010	2850		
282,2	342594		3850120	3971800		
284,2	430		1820	1940		
282,3	52108		595300	615010		
284,3	180		950	980		

285,2		61779	716220	695000		
285,3		15412	181500	176100		
301	120		4490120	4490140		
311	39800		5170000	5081230		
313	6000					
361	3100		30800	31420		
372			2520	2520		
375	68		470	538		
39			1200	1000		
40		471 725				
41		29000	4500	200		
42		1000		3000		
44		28000	28000	100986		
631		81720	4280904	4228147		
641		4200	799200	800390		
65		4580	49900	45600		
66		12090	130200	125200		
671			5600	5600		
685		8170	16200	15918		
70			4618230	4618230		
71			1020	1020		
73			1140	1140		
79			100986	100 986		
90			3598767	3598767		
92			45200	45200		
93			70800	70800		
94			950	950		
97			320	320		
98			33662	33662		
Разом						

Семінарське заняття 18

Тема: Складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва

Питання для усного опитування та дискусії

1. Яким нормативним актом регламентується форма фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва та який порядок його складання?
2. Із чого складається фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва та який порядок його складання?
3. На основі яких даних складається фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва?
4. Чим відрізняється баланс суб'єкта малого підприємництва від балансу інших підприємств?
5. За якою вартістю включаються в баланс:
 - основні засоби;
 - товари;
 - дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги?
6. Чим відрізняється звіт про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва від звітів інших підприємств?

7. Яке значення фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва в управлінні підприємством?

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі практичних задач за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: суб'єкти малого підприємництва, малі підприємства, спрощена система обліку, баланс, звіт про фінансові результати, користувачі фінансової звітності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості застосування спрощеного плану рахунків;
- методика складання звіту суб'єкта малого підприємництва;
- методика затвердження та подання звіту суб'єкта малого підприємництва.

Практичні завдання

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір.

Варіант 1

1. У кожному визначенні вкажіть назву перевірки бухгалтерської звітності:

- 1) включає перевірку відповідності, наведених у звітних формах прогнозованих показників, їх взаємну ув'язку, правильність підсумків, порівнянь з іншими даними;
- 2) виявляє повноту звітних даних, відповідність їх затвердженим формам звітності, своєчасність подання, наявність юридичних реквізитів звітності;
- 3) перевірка взаємоув'язку показників між формами звітності, відповідність показників до минулих періодів, звіряння показників за розрахунковими взаємовідносинами з вищестоящими органами, бюджетом, засновниками, акціонерами.

...
10. До якісних характеристик фінансової звітності не належить:

- а) зрозумілість;
- б) доречність;
- в) автономність;
- г) зіставність;
- д) достовірність.

Варіант 2

1. За об'єктом відображення баланс поділяється на:

- а) баланс-брутто, баланс-нетто;
- б) інвентарний, ліквідаційний;
- в) самостійний, окремий.

...
10. Принцип доречності інформації передбачає:

- а) відсутність інформації щодо капіталу та необ'єктивних суджень;
- б) корисність інформації та її суттєвість;
- в) зрозумілість та простоту сприйняття;
- г) можливість порівняти інформацію за різні звітні періоди.

Завдання 2.

1. Скласти форму фінансової звітності малого підприємництва Залишки за рахунками синтетичного обліку на 31.12 ПП "Верона", яке займається виробничою діяльністю:

Код рахунка	Сума, тис. грн
10	123,6
12	0,3
131	32,1
133	0,1

201	19,8
202	0,3
207	0,5
26	6,1
282	1,7
285	0,4
301	0,4
311	2,5
361	6,6
374	1,4
377	1,0
40	80,0
42	8,7
43	0,1
44	0,5
601	1,2
631	9,4
641	4,3
65	3,6
661	11,5
671	5,2
681	6,2
685	0,9

2. Дані для складання звіту про фінансові результати за поточний рік ПП "Верона":

* дохід від реалізації	- 817,0
* ПДВ	- ?
* зменшення залишку готової продукції	- 1,0
* матеріальні затрати	- 450,0
* оплата праці	- 77,3
* відрахування від оплати праці	- 28,6
* амортизація	- 5,4
* інші операційні витрати	- 117,8
* податок на прибуток	- 0,2

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Завдання слід виконувати в такій послідовності.

1. Скласти баланс ПП "Верона" на 31.12.
2. Скласти звіт про фінансові результати ПП "Верона" за поточний рік.
3. Перевірити взаємозв'язок даних звіту про фінансові результати з балансом підприємства.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни. Виконання самостійної роботи дозволяє розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички проведення розрахунків.

Мета самостійної роботи полягає в засвоєнні у повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації. Завданням самостійного вивчення курсу є засвоєння студентами теоретичного матеріалу з курсу

бухгалтерського обліку та набуття практичних навичок з проведення бухгалтерських робіт на підприємстві.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 52% (78 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин).

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

Самостійна робота студента передбачає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовку до практичних, семінарських занять;
- підготовку до виступу на семінарських заняттях;
- поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;
- вирішення розрахункових завдань за вивченою темою;
- написання рефератів за заданою проблематикою;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;
- аналітичний розгляд наукової публікації;
- підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до письмового заліку.

Студенти виконують письмову роботу (реферативне повідомлення) самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка письмових робіт та захист.

Тема 1. Сутність, предмет і метод бухгалтерського обліку.

Питання для самостійної роботи

1. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.
2. Рівність підсумку балансу.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати тестові завдання.

Завдання 1. Дайте правильну відповідь на тестові питання й поясніть свій вибір

1. Що таке бухгалтерський облік?

1. Процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

2. Планомірне збирання й вивчення масових кількісних та якісних явищ і закономірностей загального розвитку за конкретних умов місця й часу.

3. Облік, який здійснюється безпосередньо на місці (цех, склад тощо) й забезпечує негайне спостереження та реєстрацію визначених виробничих і комерційних операцій та інших факторів господарської діяльності підприємства організації, установи.

4. Усі відповіді правильні.

2. Які види вимірників використовують у бухгалтерському обліку?

1. Натуральні, трудові, грошові (вартісні).

2. Сумові, кількісні, якісні.

3. Прості, складні, відсоткові.

4. Усі відповіді правильні.

3. Уколеному визначенні вкажіть вид обліку:

1) спосіб спостереження, відображення та контролю окремих господарських і технічних операцій безпосередньо в процесі їх здійснення з метою оперативного керівництва ними;

2) спосіб безперервного і повного відображення господарської діяльності підприємства, організації, установи, вираженого в грошових одиницях, з метою забезпечення керівництва необхідною інформацією;

3) облік, який проводиться з метою вивчення та контролю масових і окремих типових господарських операцій, процесів, явищ.

4. Вкажіть завдання бухгалтерського обліку:

1) збирання, обробка і відображення первинних даних стосовно господарської діяльності;

2) систематизація даних з метою узагальнення й одержання підсумкової інформації стосовно господарської діяльності;

3) забезпечення необхідними даними з метою здійснення контролю за виконанням планових завдань;

4) усі відповіді правильні.

5. Обов'язки головного бухгалтера:

1) забезпечення, дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку;

2) організація контролю за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій і забезпечення перевірки стану бухгалтерського обліку на відокремлених підрозділах підприємства;

3) бере участь у оформленні матеріалів з нестачі, крадіжок і псування активів підприємства;

4) усі відповіді правильні.

6. Підприємство самостійно:

1) визначає облікову політику підприємства й обирає форму бухгалтерського обліку,

2) розробляє систему і форми внутрішньогосподарського обліку, звітності;

3) затверджує правила документообороту і технології обробки облікової інформації;

4) усі відповіді правильні.

7. У чому полягають функції бухгалтерського обліку?

1. В інформації обліку.

2. У контролі.

3. У підготовці облікових рішень, аналізі господарської діяльності.

4. Усі відповіді правильні.

8. Що є об'єктом бухгалтерського обліку?

1. Господарські засоби, що перебувають у розпорядженні окремих підприємств, і джерела їх формування.

2. Суспільний продукт і витрати на його виробництво.

3. Процес розподілу суспільного продукту і зобов'язання та розрахунки, що виникають при цьому.

4. Усі відповіді правильні.

9. Як поділяють господарські засоби за складом і розміщенням?

1. На засоби виробництва, засоби в сфері обігу, засоби невиробничої сфери, нематеріальні активи.

2. На предмети обігу, грошові кошти, кошти у розрахунках, засоби, що обслуговують обіг.

3. На засоби праці, предмети праці, вилучені засоби.

4. На грошові кошти, кошти у розрахунках.

10. Що відносять до джерел власних засобів?

1. Джерела засобів основної діяльності, джерела засобів цільового призначення, прибуток.

2. Зобов'язання з розрахунків, зобов'язання з розподілу суспільного продукта, кредити банків.

3. Прибуток, кредити банків, зобов'язання перед бюджетом.

4. Статутний капітал, пайовий капітал, додатковий капітал, резервний капітал, прибуток, цільове фінансування.

11. Передумовами організації бухгалтерського обліку є:

1) самостійність та незалежність підприємства, безперервність його діяльності;

2) грошовий вираз господарських засобів, капіталу і зобов'язань;

3) можливість поділу безперервної діяльності на окремі періоди та періодичність виявлення результатів діяльності;

4) усі відповіді правильні.

12. У кожному визначенні вкажіть назву принципу бухгалтерського обліку та фінансової звітності:

1) застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки, що повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства;

2) оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється, виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати далі;

3) можливість розподілу діяльності підприємства на певні періоди часу з метою складання фінансової звітності;

4) вимірювання та узагальнення всіх господарських операцій підприємства у його фінансовій звітності здійснюється в єдиній грошовій одиниці.

13. Дайте визначення принципу бухгалтерського обліку та фінансової звітності: превалювання сутності над формою:

1) пріоритетною є оцінка активів підприємства, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання;

2) операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми;

3) фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі;

4) постійне (з року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики.

14. Що відносять до засобів у сфері обігу?

1. Засоби праці, предмети праці, засоби, що обслуговують обіг.

2. Нематеріальні засоби, засоби невиробничої сфери, грошові засоби.

3. Предмети обігу, грошові засоби, засоби у розрахунках, засоби, що обслуговують обіг.

4. Засоби невиробничої сфери, засоби праці, предмети праці.

15. У кожному переліку засобів укажіть назву групи, до якої вона відноситься (відповідно до класифікації засобів за їх складом та розміщенням):

1) розрахунковий рахунок, каса, покупці;

2) будинки, споруди, сировина, паливо;

3) монопольні права, гудвіл, патенти, торговельні марки;

4) житлові будинки, медикаменти, системи охорони здоров'я.

16. У кожному переліку засобів укажіть назву групи, до якої вона відноситься (відповідно до класифікації засобів за джерелами утворення та цільовим призначенням):

1) кредити банків, зобов'язання перед бюджетом, заборгованість постачальнику,

2) прибутки (доходи) минулих та звітного року,

3) статутний капітал, цільове фінансування, права володіння майном.

17. Стан господарських засобів, їх використання та результати роботи колективу, що узагальнюються в грошовому виразі з метою задоволення потреб управління підприємств, організацій, установ, - це:

- 1) предмет бухгалтерського обліку;
- 2) метод бухгалтерського обліку;
- 3) об'єкт бухгалтерського обліку;
- 4) принцип бухгалтерського обліку.

18. Як називається складова частина балансу, що характеризує групу економічно однорідних господарських засобів або джерел їх утворення?

1. Стаття бухгалтерського балансу.
2. Капітал.
3. Зобов'язання.
4. Активи.

19. З яких розділів складається актив балансу?

1. З необоротних активів, оборотних активів, витрат майбутніх періодів.
2. З власного капіталу, доходів майбутніх періодів, поточних зобов'язань.
3. З нематеріальних активів, запасів, коштів.
4. З необоротних активів, оборотних активів, доходів майбутніх періодів.

20. З яких розділів складається пасив балансу?

1. З власного капіталу, забезпечення наступних витрат і платежів, довгострокових зобов'язань, поточних зобов'язань, доходів майбутніх періодів.
2. З необоротних активів, власного капіталу, оборотних активів, поточних зобов'язань, запасів.
3. З власного капіталу, довгострокових зобов'язань, поточних зобов'язань.
4. З власного капіталу, запасів, оборотних активів, доходів майбутніх періодів, поточних зобов'язань.

21. Бухгалтерський баланс - це:

- 1) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал;
- 2) сукупність способів, що забезпечують отримання, обробку та видачу облікової інформації з метою використання її в процесі управління;
- 3) спосіб грошового виміру господарських засобів;
- 4) спосіб групування і відображення економічно однорідних об'єктів обліку.

22. Як називається тип змін у балансі згідно з операцією: у касу підприємства з поточного рахунка надійшли грошові кошти в сумі 500 грн?

1. Зміни в активі балансу (I тип зміни балансу).
2. Зміни в пасиві балансу (II тип зміни балансу).
3. Збільшення загальної суми активу і пасиву балансу (III тип зміни балансу).
4. Зменшення статей активу і пасиву балансу (IV тип зміни балансу).

23. Де в балансі відображають джерела утворення господарських засобів?

1. У лівій частині - активі балансу.
2. У правій - пасиві балансу.
3. У лівій і правій.
4. Усі відповіді правильні.

24. До якого типу змін у балансі відноситься така операція: з поточного рахунка погашено заборгованість постачальнику на суму 300 грн.?

1. IV тип (зменшується на цю суму підсумок і пасиву).
2. II (підсумок активу і пасиву залишається незмінним).
3. I (зміни в активі балансу).
4. III (рівність підсумків активу і пасиву не порушується).

25. Що відображається у балансі?

1. Активи та зобов'язання.

2. Власний капітал та цільове фінансування.
3. Майно, поточні та довгострокові зобов'язання.
4. Активи, зобов'язання та власний капітал підприємства

26. Визначте типи змін балансу під впливом господарських операцій:

а) на склад підприємства надійшли матеріали від постачальника. Гроші не перераховано:

- 1) зміни в активі балансу;
- 2) зміни в пасиві балансу,
- 3) зміни в активі і пасиві балансу, сума балансу зменшується;
- 4) зміни в активі і пасиві балансу, сума балансу збільшується.

б) з поточного рахунка перераховано кошти на погашення заборгованості з короткострокових позик:

- 1) зміни в пасиві балансу;
- 2) зміни в активі балансу,
- 3) зміни в активі і пасиві балансу, сума балансу зменшується;
- 4) зміни в активі і пасиві балансу, сума балансу збільшується.

Тема 2. Документація та інвентаризація. Техніка і форми бухгалтерського обліку

Питання для самостійної роботи

1. Класифікація документів, вимоги до їхнього змісту й оформлення.
2. Документообіг на підприємстві та його організація. Порядок зберігання первинних документів.

3. Порядок проведення інвентаризації і виведення її результатів

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичне завдання.

Завдання 1.

Скласти графік документообігу за наведеною формою:

Таблиця 1

Графік документообігу

№	Вид документа	Місце створення документа	Посадова особа, яка підписує документ	Підстава	Коли створюється документ	Куди передається документ	Термін обробки день	Термін зберігання рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Накладна на відпуск готової продукції							
2	Податкова накладна							
3	Прибуток касовий ордер (форма № КО-1)							
4	Акт приймання-передачі (робіт, послуг)							

Тема 3. Система рахунків та їх класифікація.

Питання для самостійної роботи

1. Синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичні завдання.

Завдання 1.

1. Визначити, які рахунки відносяться до активних, а які до пасивних.

Статутний капітал; нерозподілений прибуток (непокритий збиток); виробничі запаси; основні засоби; виробництво; загальновиробничі витрати; готова продукція; розрахунки з постачальниками і підрядниками; готівка; розрахунки за податками й платежами; розрахунки за виплатами працівникам; собівартість реалізації; короткострокові позики; доходи від реалізації; рахунки в банках; розрахунки за страхуванням; малоцінні та швидкозношувані предмети; розрахунки з різними дебіторами; нематеріальні активи; резервний капітал; розрахунки з покупцями і замовниками; фінансові результати; матеріальні витрати; податок на прибуток.

2. Сформулювати зміст господарських операцій за наведеними даними.

№ з/п	Дебет	Кредит	Сума, грн.
1	Готівка	Рахунки в банках	7500
2	Розрахунки за виплатами працівникам	Поточні рахунки в національній валюті	150200
3	Сировина й матеріали	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	670400
4	Розрахунки з підзвітними особами	Готівка	1500
5	Основні засоби	Безоплатно одержані необоротні активи	57800
6	Виробництво	Малоцінні та швидкозношувані предмети	4307
7	Готова продукція	Виробництво	185090
8	Рахунки в банках	Короткострокові кредити банків у національній валюті	75550

Тема 4. Облік необоротних активів.

Питання для самостійної роботи

1. Облік їх зносу та амортизації.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичні завдання.

Завдання 1.

1. Розкрийте економічну суть господарських операцій з обліку основних засобів:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
103	151	142	103	976	103
104	152	105	46	361	742
105	424	131	103	976	641

2. Розкрийте економічну суть господарських операцій з обліку капітальних інвестицій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
151	631	151	65	103	151
151	205	152	631	48	151
151	661	152	661	104	152

Тема 5. Облік запасів

Питання для самостійної роботи

1. Облік переоцінки та інвентаризації запасів.
2. Класифікація й оцінка малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичні завдання.

Завдання 1.

1. Розкрийте зміст господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
201	631	23	201	93	209
641	631	151	205	92	209
203	631	23	209	91	209

2. Розкрийте зміст таких господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
282	631	282	46	361	702
641	631	902	282	333	702

Тема 6. Облік грошових коштів, розрахунків та інших активів.

Питання для самостійної роботи

1. Контроль за дотриманням касової дисципліни.
2. Особливості обліку коштів у іноземній валюті та валютних операцій.
3. Форми безготівкових розрахунків та завдання обліку.
4. Облік розрахунків з іншими дебіторами.
5. Облік розрахунків за претензіями.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичні завдання.

Завдання 1.

1. Розкрийте економічний зміст господарських операцій

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
301	702	333	301	311	301
301	46	301	372	301	375

2. Розкрийте економічний зміст таких господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
311	361	641	311	311	301
311	333	653	311	621	311

Тема 7. Облік оплати праці та розрахунків з персоналом.

Питання для самостійної роботи

1. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток.
2. Облік допомоги з тимчасової втрати працездатності.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичне завдання.

Завдання 1.

На підставі даних розрахувати зарплату робітника-відрядника, визначити утримання та відобразити операції в обліку.

Вихідні дані. Робітник-відрядник відробив у дану місяці 18 робочих днів і виготовив за цей час 280 деталей. Тривалість робочого дня 7 годин, норма часу на виготовлення однієї деталі 40 хвилин, відрядна розцінка 50 грн. за деталь, за вироблення продукції понад установлені норми до 10% розцінки збільшується на 15%, а при перевиконанні понад 10%

розцінка збільшується на 25%.

Тема 8. Облік витрат виробництва.

Питання для самостійної роботи

1. Загальні принципи організації обліку витрат.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичні завдання.

Завдання 1.

1. Розкрийте зміст господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
201	631	201	201	91	201
374	631	201	719	947	201

2. Розкрийте зміст господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
26	23	947	26	26	719	361	701
24	26	946	26	91	26	901	26

Тема 9. Облік власного капіталу

Питання для самостійної роботи

1. Облік інших видів капіталу.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичне завдання.

Завдання 1.

1. Розкрийте економічний зміст господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
46	40	311	46	45	301	301	41
10	46	42	40	311	45	14	46
301	46	44	40	40	45	41	311

Тема 10. Облік зобов'язань

Питання для самостійної роботи

1. Облік кредиторської заборгованості

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичні завдання.

Завдання 1.

1. Розкрийте економічний зміст господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
301	601	631	601	601	311
632	602	952	684	685	601

2. Розкрийте зміст господарських операцій.

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
201	631	641	631	152	631
631	311	631	621	631	601

3. Розкрийте зміст господарських операцій.

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
701	641	981	641	92	651
44	671	651	311	671	301
661	641	641	631	641	311

Тема 11. Облік готової продукції, її реалізації, доходів та фінансових результатів

Питання для самостійної роботи

1. Сутність доходу, його визначення та оцінка.

2. Види фінансових результатів

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичні завдання.

Завдання 1

1. Розкрийте зміст господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
23	201	23	661	91	653
91	685	23	91	201	23
91	372	24	23	26	23

2. Розкрити зміст господарських операцій:

Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
361	701	375	716	282	719
301	702	361	742	361	712
311	735	311	751	201	745

Тема 12. Фінансова звітність.

Питання для самостійної роботи

1. Вимоги до звітності.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи (тезисний конспект) і на підставі її вивчення виконати практичні завдання.

Завдання 1

1. Згідно з наведеними даними заповнити Звіт про власний капітал» (форма № 4).

Вихідні дані. Витяг з форми № 1 «Баланс» (на початок звітного періоду), (тис. грн.):

Власний капітал	на 1.01	на 31.12
Зареєстрований капітал	8172	?
Інший додатковий капітал	2430	?
Резервний капітал	1275	?
Нерозподілений прибуток	234	?
Вилучений капітал	(390)	?
Всього	11721	?

У ТОВ «Крок» за звітний період відбулися такі операції, що вплинули на суму власного капіталу:

- у березні проведено до оцінку основних засобів на суму – 23 тис. грн.
- у квітні учасниками зроблено внески до статутного капіталу - 84 тис. грн.
- у листопаді підприємство отримало безоплатно автомобіль ВАЗ 2107 - 33 тис. грн.
- чистий прибуток за звітний рік склав - 150 тис. грн.
- частину прибутку направлено на поповнення резервного капіталу - 48 тис. грн.

2. На основі інформації про доходи та витрати підприємства за звітний рік скласти Звіт про фінансові результати (ф. № 2).

Вихідні дані для заповнення.

Номер та назва рахунку	Сума, грн.
702 «Дохід від реалізації товарів» (в т.ч. ПДВ)	675000
713 «Дохід від операційної оренди активів» (в т.ч. ПДВ)	60000
714 «Дохід від операційної курсової різниці»	4000

731 «Дивіденди одержані»	105000
72 «Дохід від участі в капіталі»	25000
902 «Собівартість реалізованих товарів»	425000
92 «Адміністративні витрати»	52500
93 «Витрати на збут»	40000
946 «Втрати від знецінення запасів»	2500
945 «Втрати від операційної курсової різниці»	3000
977 «Інші витрати звичайної діяльності»	17500
981 «Податок на прибуток»	?
811 «Виплати за окладами й тарифами»	90000
833 «Амортизація нематеріальних активів»	15000
814 «Оплата відпусток»	10000
804 «Витрати тари й тарних матеріалів»	50000
806 «Витрати запасних частин»	30000

Розрахуйте суму податку з прибутку за даними бухгалтерського обліку.

Методичні рекомендації щодо написання реферату

Реферат – це одна з форм навчальної, наукової роботи студентів, що виконується ними самостійно. Мета написання реферату: вміння пов'язати теоретичні знання з практикою, розвинути навички роботи з науковою та навчальною літературою, навчитися популярно викладати складні питання.

Для студентів денної форми навчання реферат з бухгалтерського обліку виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи студента. Тема реферату у формі наукової роботи обирається студентом добровільно і закріплюється за ним викладачем на початку семестру. Підготовка реферату у такій формі передбачає:

- вибір теми, підбір та опрацювання літератури за темою;
- складання плану роботи;
- виклад основних ідей та пропозицій автора;
- захист реферату на практичному занятті або під час консультацій на кафедрі.

Реферат повинен мати таку структуру:

- план;
- вступ;
- виклад основного матеріалу;
- висновки;
- список використаних джерел.

Реферат виконується за ustalеними вимогами до наукових робіт, обсягом 10-15 сторінок машинописного тексту, інтервал 1,5, шрифт 14.

Тематика рефератів

1. Бухгалтерський облік у системі управління і користувачі облікової інформації.
2. Загальна характеристика фінансового та внутрішньогосподарського обліку.
3. Методологічне управління бухгалтерським обліком і звітністю. Система нормативних актів з методології бухгалтерського обліку.
4. Матеріальні та нематеріальні активи підприємства: їх склад та характеристика.
5. Права та обов'язки головного бухгалтера підприємства.
6. Сутність креативного обліку.
7. Функції бухгалтерського обліку.
8. Дебіторська та кредиторська заборгованість підприємства: причини їх виникнення та умови погашення.
9. Склад обігових коштів підприємства та їх характеристика.
10. Види господарського обліку, характеристика і роль їх у менеджменті.

11. Особлива роль бухгалтерського обліку, його завдання і використання суб'єктами господарювання.
12. Основні принципи бухгалтерського (фінансового) обліку.
13. Порівняльна характеристика фінансового, управлінського і податкового обліку.
14. Бухгалтерський баланс як реалізація одного з елементів методу бухгалтерського балансу.
15. Бухгалтерські рахунки як інформаційна модель об'єктів обліку.
16. Поняття, сутність, походження і значення подвійного запису на бухгалтерських рахунках.
17. Узагальнення даних поточного обліку на бухгалтерських рахунках.
18. Елементи облікової політики в частині обліку основних засобів і НМА.
19. Особливості обліку товарних знаків і знаків обслуговування.
20. Облік видачі заробітної плати в натуральній формі.
21. Специфіка обліку витрат в торговельних організаціях.
22. Облік продажу готової продукції та розрахунків з покупцями та замовниками.
23. Облік розрахунків за валютними кредитами і позиками.
24. Облік виробництва, відвантаження і продажу продукції на експорт.
25. Особливості списання дебіторської та кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності.
26. Порядок нарахування та сплати ПДФО.
27. Порядок нарахування податку на прибуток.
28. Основні етапи створення системи управління документообігом.
29. Модель організації документообігу на підприємстві.
30. Шляхи реформування системи фінансового обліку в Україні

1.5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Питання для підсумкового контролю

1. Види господарського обліку, їх суть і зміст.
2. Вимірники, що застосовуються в обліку, і їх характеристика.
3. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.
4. Предмет бухгалтерського обліку.
5. Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання та капітал, господарські процеси: господарські операції.
6. Класифікація активів підприємства.
7. Класифікація капіталу, зобов'язань підприємства.
8. Поняття бухгалтерського балансу.
9. Будова і зміст балансу: активів і пасивів балансу.
10. Групування статей балансу та їх оцінка. Зміна балансу під впливом господарських операцій.
11. Типи господарських операцій.
12. Документація, її суть і значення.
13. Класифікація документів, вимоги до їхнього змісту й оформлення.
14. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів.
15. Документообіг на підприємстві та його організація.
16. Порядок зберігання первинних документів.
17. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку.
18. Порядок проведення інвентаризації і виведення її результатів, відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку.
19. Методика і техніка бухгалтерського обліку.

20. Облікові реєстри та їх класифікація.
21. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення.
22. Форми бухгалтерського обліку, їх сутність.
23. Побудова рахунків: дебет, кредит, обороти, залишок (сальдо), активні, пасивні рахунки, їхня структура.
24. Порядок відображення господарських операцій на рахунках, та визначення оборотів і сальдо.
25. Подвійний запис, його обґрунтування і контрольне значення.
26. Синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку.
27. Основні засоби, їх класифікація та оцінка.
28. Документальне оформлення надходження та переміщення основних засобів.
29. Облік капітальних інвестицій.
30. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів.
31. Облік їх зносу та амортизації.
32. Облік вибуття основних засобів.
33. Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка та знос.
34. Поняття, класифікація запасів та їх оцінка.
35. Облік надходження запасів.
36. Визначення фактичної собівартості запасів, та списання запасів з балансу.
37. Облік переоцінки та інвентаризації запасів.
38. Класифікація й оцінка малоцінних та швидкозношуваних предметів.
39. Облік касових операцій.
40. Контроль за дотриманням касової дисципліни.
41. Рахунки в банку, порядок їх відкриття.
42. Облік наявності і руху коштів на поточному рахунку в банку.
43. Особливості обліку коштів у іноземній валюті та валютних операцій.
44. Форми безготівкових розрахунків та завдання обліку.
45. Суть дебіторської заборгованості та завдання її обліку.
46. Облік розрахунків з покупцями і замовниками.
47. Облік розрахунків з іншими дебіторами.
48. Облік розрахунків з підзвітними особами.
49. Облік розрахунків за претензіями.
50. Значення та завдання обліку праці й розрахунків з її оплати.
51. Види утримань із заробітної плати та їх облік.
52. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток.
53. Облік допомоги з тимчасової втрати працездатності.
54. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків з оплати праці.
55. Загальні принципи організації обліку витрат.
56. Методи обліку виробничих витрат.
57. Відображення виробничих витрат на рахунках бухгалтерського обліку.
58. Поняття й призначення статутного капіталу.
59. Облік пайового, додаткового, резервного та інших видів капіталу.
60. Облік кредиторської заборгованості.
61. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками.
62. Облік розрахунків з бюджетом і позабюджетних платежів.
63. Облік кредитів банку.
64. Поняття готової продукції, її облік.
65. Сутність доходу, його визначення та оцінка.
66. Облік доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг.
67. Види фінансових результатів.
68. Особливості функціонування підприємств і побудова обліку фінансових результатів.

69. Облік розрахунків з податку на прибуток.
70. Облік використання нерозподіленого прибутку (чи покриття збитків).
71. Суть звітності, її види і призначення.
72. Вимоги до звітності.
73. Склад і форми бухгалтерської звітності.
74. Порядок складання, затвердження і подання бухгалтерської звітності за призначенням.

Структура екзаменаційного білета

1. Дайте відповідь на питання

1. Види господарського обліку, їх суть і зміст
2. Облік надходження запасів

2. Тести:

1. **Списання адміністративних витрат у кінці місяця відображається бухгалтерським проведенням....**

- 1) Дт92 Кт82; 3) Дт79 Кт92;
- 2) Дт90 Кт92; 4) Дт92 Кт84.

2. **Нарахування амортизації торговельного обладнання відображається бухгалтерським проведенням....**

- 1) Дт92 Кт13; 3) Дт13 Кт10;
- 2) Дт93 Кт13; 4) Дт91 Кт13.

3. Дохід це -....

- 1) надходження економічних вигод, які виникають у результаті діяльності підприємства у вигляді виручки від реалізації продукції (товарів, послуг), гонорарів, відсотків, дивідендів тощо;
- 2) частина чистого прибутку, розподілена між власниками;
- 3) платежі за використання нематеріальних активів підприємства;
- 4) плата за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, що заборговані підприємству.

4. **Віднесення на фінансовий результат доходу від реалізації продукції в кінці місяця відображається бухгалтерським проведенням....**

- 1) Дт14 Кт701; 3) Дт15 Кт701;
- 2) Дт701 Кт791; 4) Дт791 Кт92.

5. **Отримання суми податків та платежів у складі іншого операційного доходу відображається бухгалтерським проведенням —**

- 1) Дт71 Кт64; 3) Дт64 Кт31;
- 2) Дт31 Кт64; 4) Дт64 Кт63.

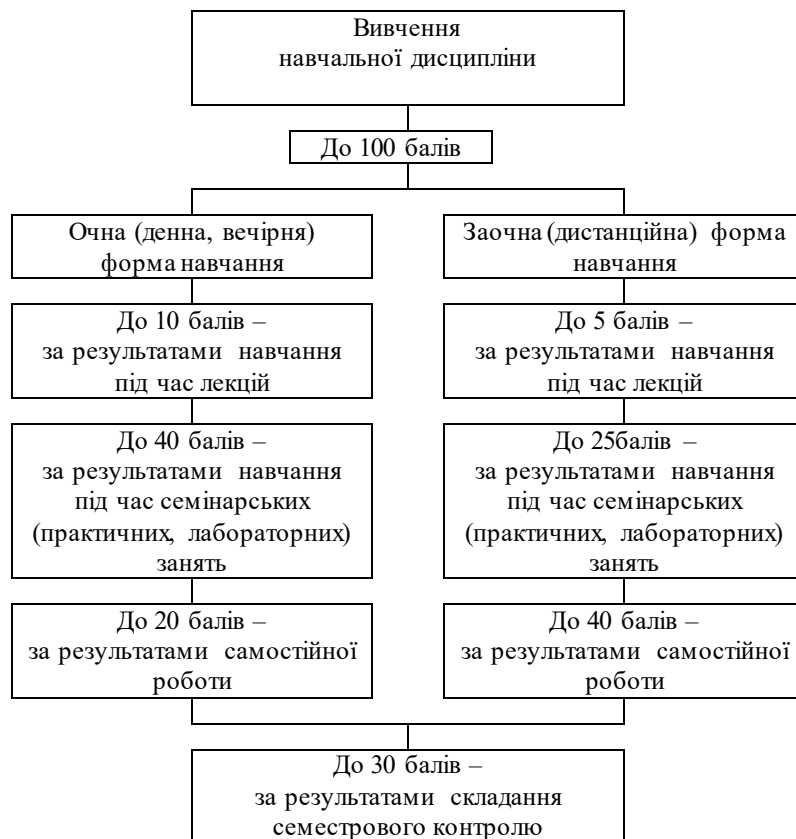
3. **Задача.** Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції на поточному рахунку

(у грн.)

Залишок коштів на 01.03	47000,00
1. Надійшли кошти від покупців за реалізовані товари	120000,00
2. Надійшли кошти від покупців за попередню оплату товарів	20 000,00
3. Перераховано постачальникам за отримані товари	90 000,00
4. Викуплено короткостроковий вексель, виданий у розрахунок за товари постачальнику	2000,00
5. Надійшли кошти з каси	5000,00
6. Видані кошти в касу	3000,00
7. Перераховано за комунальні послуги	7000,00
8. Придбано акції інших підприємств	15 000,00
9. Отримано дивіденди за акціями	1000,00

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 18 лекційних занять за денною формою навчання. Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

Таблиця 2.1

Розподіл балів для лекцій з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік»

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій/балів																	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	Денна	18	0,6	1,1	1,7	2,2	2,8	3,3	3,9	4,4	5,0	5,6	6,1	6,7	7,2	7,8	8,3	8,9	9,4	10,0

2.3. З навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання передбачено проведення 18 семінарських занять. За результатами семінарського заняття кожному слухачу до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол №14).

2.4. Обсяг балів за самостійну роботу з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів розподіляється пропорційно за виконання 12 письмових робіт

(1 письмова робота по кожній темі). Залежно від їх обсягу та складності, студент може одержати не більше 14 балів.

Індивідуальне завдання виконане за пропонованою темою наукової роботи оцінюються окремо та складає не більше 6 балів. Загалом за виконання самостійної роботи студент денної форми навчання може одержати максимально 20 балів. Перерозподіл балів, в межах максимально можливої кількості їх одержання за виконану самостійну роботу, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Розподіл балів для самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Бухгалтерський облік»**

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер теми/ кількість балів												Разом балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Максимальна кількість балів за одну письмову роботу з відповідної теми	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0	14,0
2	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання, виконане у вигляді наукової роботи	6,0												6,0
	Усього балів													20,0

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік», студент денної форми навчання може максимально одержати 30 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань студентів за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.6 підпункту 4.5.1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол №14).

Перерозподіл балів, в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані студентами відповіді в усній та письмовій формі відповідно на питання та задачі і тестові завдання екзаменаційного білета, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Розподіл балів для семестрового контролю з навчальної дисципліни
«Бухгалтерський облік»**

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань екзаменаційного білета			Разом балів
		1	2	3	
1.	Максимальна кількість балів за усну відповідь на питання екзаменаційного білета	10,0	-	-	10,0
2.	Максимальна кількість балів за розв'язання задачі екзаменаційного білета	-	10,0	-	10,0
3.	Максимальна кількість балів за письмову відповідь на тестові завдання	-	-	10,0	10,0
4.	Усього балів	10,0	10,0	10,0	30,0

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.
4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2-ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.Cgi?nreg=2121-14>.
11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.
12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.
13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.
14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 2

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.
4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2-ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.

11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.

12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.

13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.

14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 3

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.

2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.

3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.

4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2-ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.

5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.

6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.

7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.

8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.

11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.

12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.

13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.

14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 4

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.

2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.

3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.

4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2–ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.
12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.
13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.
14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 5

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.
4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2–ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.

12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.
13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.
14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 6

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.
4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2–ге. вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.
12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.
13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.
14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 7

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.
4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2–ге. вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.

7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.
12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.
13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.
14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 8

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.
4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2-ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.
12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.
13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.
14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 9

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.
4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2–ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.
12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.
13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.
14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 10

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.
4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2–ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.
5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.

11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.

12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.

13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.

14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 11

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.

2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.

3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.

4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2-ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.

5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.

6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.

7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.

8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.

11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.

12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.

13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.

14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

Тема 12

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 392 с.

2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.

3. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 315 с.

4. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб. 2-ге вид. К. : Знання, 2014. 623 с.

5. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.09.94. №69. URL: <http://search.ligazakon.ua>.

6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. К. : ЦУЛ, 2014. 600 с.

7. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. К. : ЦУЛ, 2014. 464 с.

8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіна України від 30.11.99 №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.

11. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.

12. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 647 с.

13. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2011. 422 с.

14. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

4. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfm.gov.ua>.

5. Офіційний сайт Державна податкова адміністрація України. URL: <http://www.sta.gov.ua>.

6. Офіційний сайт Аудиторської Палати та Спілки аудиторів України. URL: <http://www.sau-aru.org.ua>.

7. Офіційний сайт газети «Дебет-Кредит» URL: <http://www.dtk.com.ua>.

Розробник навчально-методичних матеріалів:

Викладач дисципліни:

Доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук

_____ Г.В.Булат

12.09.2019 року

Схвалено кафедрою менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування

12.09.2019 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри _____ В. П. Синчак

12.09.2019 року

Декан факультету управління та економіки _____ Т. В. Терещенко

12.09.2019 року

Погоджено методичною радою університету 19.09.2019 року, протокол № 2.

Голова методичної ради _____ І. Б. Ковтун

19.09.2019 року

Обліковий обсяг програми – 3,25 ум. др. арк.